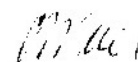

ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO
VEŘEJNÁ VÝZKUMNÁ INSTITUCE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2009

Brno 2010

Název: Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná výzkumná instituce,
zapsaná v Rejstříku veřejných výzkumných institucí vedených Ministerstvem
školsství, mládeže a tělovýchovy ČR
Sídlo: Kaloudova 30, 614 00 Brno
IČO: 48511005
DIČ: CZ48511005
Tel. a fax: 545242342-44
E-mail: sekretariat@uapp.cz
Internet: www.antee.cz/uapp/

.....
doc. PhDr. Miloš Čižmář, CSc.
ředitel ÚAPP Brno, v.v.i.

OBSAH

1. Úvodní slovo statutárního orgánu	4
1.1. Historie vzniku ÚAPP Brno	4
1.2. Přehled činnosti ÚAPP Brno, v.v.i.	4
1.3. Organizační a personální struktura ústavu	6
1.4. Statutární a dozorčí orgány	8
1.5. Informace o změnách zřizovací listiny	8
2. Hospodaření organizace v roce 2009	9
2.1. Účetní výkazy	9
2.2. Zhodnocení výsledku hospodaření a finanční situace	15
2.2.1. Přehled o výnosech a nákladech	15
2.2.2. Přehled o zdrojích financování	16
2.2.3. Přehled fondů k 31.12. 2009	16
2.2.4. Přehled o čerpání dotací	16
3. Stanovisko Dozorčí rady a Rady instituce k návrhu zprávy o činnosti ÚAPP Brno v roce 2009	17
4. Zpráva auditora	21
5. Řešení vědeckých projektů a ediční činnost	24
6. Průzkumy, výzkumy a dokumentace v roce 2009	26
6.1. Pozitivní terénní akce	26
6.2. Evidence a dokumentace archeologických památek	43
6.3. Seznam vypracovaných nálezových zpráv	44
7. Publikační činnost, konference, popularizace	46
7.1. Publikační činnost	46
7.2. Konference	50
7.3. Popularizační činnost	51

1. ÚVODNÍ SLOVO STATUTÁRNÍHO ORGÁNU

1.1. Historie vzniku ÚAPP Brno

Ústav archeologické památkové péče Brno vznikl delimitací části Archeologického ústavu AV ČR Brno k 1. dubnu 1993. Byl zřízen rozhodnutím ministra kultury ČR č. 7/1993 ze dne 18. března jako příspěvková organizace Ministerstva kultury ČR s hlavním předmětem činnosti, spočívajícím v provádění předstihových a záchranných archeologických výzkumů a jejich zpracovávání. S účinností od 3. května 1995 byl ústav pověřen výkonem archeologické památkové péče na území čtrnácti okresů (Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Jihlava, Kroměříž, Prostějov, Třebíč, Uherské Hradiště, Vyškov, Zlín, Znojmo, Žďár nad Sázavou) bývalého Jihomoravského kraje.

V roce 1993 zahájil Ústav archeologické památkové péče Brno svoji činnost s 25 pracovníky, z toho 12 s vysokoškolským vzděláním. Během let postupně docházelo k personálním obměnám a v poslední době i k výraznému omlazení kolektivu. Ředitelem je od počátku doc. PhDr. Miloš Čižmář, CSc. Ústav má sídlo v Brně-Husovicích na Kaloudově ulici. Od svého založení má detašované pracoviště ve Zlíně, od roku 1995 v Prostějově, od roku 1998 ve Vyškově a od roku 2000 ve Znojmě.

Od 1. dubna 2001 přešel ústav převodem zřizovatelských funkcí podle zákona č. 157/2000 Sb. z Ministerstva kultury ČR na nově vzniklý Jihomoravský kraj.

Dne 1. ledna 2007 byl ÚAPP Brno přetransformován na veřejnou výzkumnou instituci. Instituce vznikla na základě rozhodnutí zastupitelstva Jihomoravského kraje v souladu s § 31 odst. 6 zákona 341/2005 o veřejných výzkumných institucích. Zřizovatelem je Jihomoravský kraj.

1.2. Přehled činnosti ÚAPP Brno, v.v.i.

Hlavní činností Ústavu archeologické památkové péče je zabezpečování záchranných archeologických výzkumů, zajišťujících investorům splnění podmínek stavebního povolení podle zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči. V souvislosti se stavebním řízením podává ústav odborná vyjádření, těžiště činnosti však spočívá v realizaci záchranných výzkumů a dohledů.

Početné byly záchranné výzkumy na liniových stavbách, z nichž největší byly na trase rychlostní komunikace Rajhrad - Mikulov a na úseku dálnice D1 Vyškov - Mořice. Několik dalších velkých výzkumů proběhlo při budování silničních obchvatů. Nezanedbatelné výsledky přineslo také sledování výkopů pro plynovody, kanalizace a další inženýrské sítě. Rozsáhlé výzkumy byly realizovány při výstavbě nových výrobních areálů našich i zahraničních firem, nákupních a administrativních center a bytových domů. Řada záchranných akcí proběhla také při opravách sakrálních objektů – kostelů a klášterů – a rovněž některých moravských hradů a zámků.

Značná část kapacity pracoviště je věnována zpracování terénních výzkumů; o všech akcích byly téměř vždy do půl roku od jejich ukončení vyhotoveny podrobné nálezové zprávy a většina nálezového fondu je vzápětí předávána do příslušných muzeí.

Ústav spolupracuje s Národním památkovým ústavem na projektu „Státní archeologický seznam České republiky“, v jehož rámci se podílel na zpracování území s archeologickými nálezy okresů Brno-venkov, Blansko, Prostějov, Vyškov a Znojmo. ÚAPP Brno je regionálním správcem dat pro okresy Blansko a Znojmo. Průběžně je také doplňována archeologická topografie vybraných katastrů obcí okresu Břeclav a Prostějov, zveřejňovaná postupně v časopisech Jižní Morava a Střední Morava.

Velká pozornost je věnována evidenci a dokumentaci nemovitých archeologických památek. Po okresech Brno-město a Brno-venkov pokračovala v letech 1999-2001 rekognoskace a dokumentace hradisek na okrese Vyškov (projekty MK ČR „Pravěká a časně historická hradiska na Moravě I a II“). Hradiska okresu Prostějov byla zpracována v rámci projektu „Pravěká a časně historická hradiska na Moravě III“ (2006-2008). V letech 2000-2004 byl řešen projekt MK ČR „Evidence a dokumentace mohylníků na Moravě“. Pozornost se soustřeďuje i na letecké snímkování archeologických lokalit, a to jak za účelem prospekce, tak i dokumentace. Ústav tuto aktivitu zajišťuje na své náklady, v letech 2000-2003 s finanční podporou MK ČR (projekt „Využití leteckého průzkumu v archeologii na Moravě“).

Odborní pracovníci ústavu byli řešiteli také dalších vědeckých úkolů, realizovaných v rámci projektů Ministerstva kultury ČR, Grantové agentury ČR a Grantové agentury Akademie věd ČR.

Snahou ústavu je nejenom provádění archeologických výzkumů a jejich základní zpracování, nýbrž i odborné vyhodnocení a především zveřejňování. Pracovníci ústavu publikovali celou řadu odborných prací a přednášeli na našich i zahraničních vědeckých setkáních. Ústav uspořádal či se podílel na organizaci několika tuzemských i mezinárodních konferencí. Potřebu pohotových informací o nových výzkumech plnil ústav od svého založení do roku 2006 pořádáním každoročních dvoudenních přednáškových cyklů „Záchrané archeologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku“.

Ústav se postupně aktivně zapojil i do vydavatelské činnosti - od roku 1994 převzal vydávání časopisu *Pravěk* - Nová řada (od druhého ročníku) a od r. 1998 začal vydávat i materiálovou řadu *Pravěk* - Supplementum. Časopis *Pravěk* NŘ má v současné době 18 ročníků a v řadě Supplement vyšlo celkem 19 svazků. V roce 2004 byla obnovena edice „Postavy moravské archeologie“ jako další vedlejší řada časopisu *Pravěk*. Ve spolupráci s Moravským archeologickým klubem a Ústavem archeologie a muzeologie FF MU jsme dosud vydali tři svazky.

Pracovníci ústavu jsou nebo byli členy následujících redakčních rad archeologických i dalších časopisů: *Archeologické rozhledy*, *Castellologica bohemia*, *Jižní Morava*, *Památky archeologické*, *Pravěk* a *Pravěk* - Supplementum, *Rekonstrukce a experiment v archeologii*, *Thayensia*, *Vlastivědný věstník moravský*. Někteří z nich se podíleli i na výuce studentů na Filozofické a Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně, na Univerzitě Palackého v Olomouci a na Slezské univerzitě v Opavě.

Nepřehlédnutelná je i popularizace dosažených výsledků. Poskytli jsme řadu zpráv a rozhovorů pro denní tisk, časopisy, rozhlas a televizi. Pracovníci ústavu pronesli desítky přednášek pro širokou veřejnost, připravili několik výstav archeologických nálezů a podíleli se na přípravě nových expozic v některých muzeích. V roce 2000 jsme vydali publikaci „Výzkumy - Ausgrabungen 1993-1998“ a v roce 2006 „Výzkumy - Ausgrabungen 1999-2004“, shrnující výsledky činnosti ÚAPP Brno, které jsou určeny jak odborníkům, tak i investorům a zájemcům o archeologii. Od roku 2002 pravidelně vydáváme tematické kalendáře, sestavené z leteckých snímků a plánků pravěkých hradisek z různých regionů; tímto způsobem chceme přiblížit co nejširší veřejnosti vybrané nemovité památky, tvořící nedílnou součást moravské krajiny.

1.3. Organizační a personální struktura ústavu

Ústav archeologické památkové péče Brno, v.v.i. má brněnské ústředí, kde se nachází ředitelství, hospodářské oddělení, úsek odborných a technických pracovníků, laboratoř, odborný archiv a knihovna. Detašovaná pracoviště jsou v Prostějově, Vyškově, Zlíně a ve Znojmě.

Přehled dislokace ústavu:

Pracoviště Brno: Kaloudova 30, 614 00 Brno; tel. a fax: 545242342-44
e-mail: sekretariat@uapp.cz
Pracoviště Prostějov: Tetín 8, 796 01 Prostějov; tel. a fax: 582347096
e-mail: smid.m@c-box.cz
Pracoviště Vyškov: Jízdárenská 590, 682 02 Vyškov; tel. 517350773
e-mail: uapp.vyskov@tiscali.cz
Pracoviště Zlín: Hrad 1, 763 02 Zlín-Malenovice; tel. 577102892
e-mail: uapp.zlin@worldonline.cz
Pracoviště Znojmo: Vídeňská 23, 669 02 Znojmo; tel. a fax: 515261707
e-mail: uappzn@volny.cz

Přehled pracovníků podle organizační struktury a funkčního zařazení k 31. 12. 2009:

Ředitelství a oddělení ekonomiky a provozu:

Doc. PhDr. Miloš Čížmář, CSc.	ředitel
Vladimíra Kvasničková	personalista, kontrolní činnost
Ing. Andrea Robková, DiS	rozpočtář, účetní
Jiří Sotona	referent majetkové správy a dopravy
Martina Vesecká	obchodní referent
Jitka Zugárková	obchodní referent

Oddělení archeologických výzkumů Brno:

PhDr. Martin Geisler	archeolog
Mgr. Jiří Kala	archeolog
Martin Kejzlar	archeologický dělník
Mgr. Petr Kos	archeolog
Marek Lečbych	archeolog
Mgr. Andrea Matějčková	archeolog
Mgr. David Parma	archeolog
Mgr. Michal Přichystal	archeolog

Oddělení dokumentace a laboratorního zpracování Brno:

PhDr. Kateřina Geislerová	archeolog
Mgr. Martina Holemá	dokumentátor
Alena Krechlerová	dokumentátor
Veronika Polcerová	konzervátor
Dana Vitulová	dokumentátor

Oddělení archeologických výzkumů Prostějov:

PhDr. Miroslav Šmíd	archeolog
Mgr. Pavel Fojtík	archeolog

Jitka Molčíková dokumentátor
Mariana Trčalová dokumentátor

Oddělení archeologických výzkumů Vyškov:

Mgr. Blanka Mikulková archeolog
Marcela Michalíková dokumentátor
Štěpánka Zbončáková dokumentátor

Oddělení archeologických výzkumů Zlín:

Mgr. Ivan Čížmář archeolog

Oddělení archeologických výzkumů Znojmo:

Bc. David Humpola archeolog (od 24. 6. 2009)
Jana Bauerová dokumentátor

Základní personální údaje

1. Struktura zaměstnanců v roce 2009 – průměrný přepočtený počet zaměstnanců

Kategorie zaměstnanců	Muži	Ženy	Celkem
archeolog	9,1	2,9	12,0
odborný pracovník – technik, konzervátor	1,0	8,1	9,1
archeologický dělník	1,0	0,0	1,0
technicko – hospodářský pracovník	1,0	5,0	6,0
Celkem	12,1	16,0	28,1

2. Struktura zaměstnanců dle vzdělání – stav k 31.12.2009

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
střední odborné	1		1	3,4
úplné střední	1	1	2	6,9
úplné střední odborné	1	10	11	38,0
vyšší odborné		1	1	3,4
vysokoškolské	9	5	14	48,3
Celkem	12	21	29	100,0

3. Vznik a ukončení pracovních poměrů v roce 2009

Pracovní poměr	Počet	Pracovní poměr	Počet
vznik	1	ukončení	2

4. Mateřská a rodičovská dovolená v roce 2009

MD, RD	Počet	MD, RD	Počet
vznik	2	ukončení	2

1.4. Statutární a dozorčí orgány

Rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i.

Rada ÚAPP Brno byla zvolena dne 28. 2. 2007 v tomto složení: A. Matějčková - předsedkyně a tajemnice, M. Čížmář - místopředseda, Z. Čížmář, M. Šmíd, L. Jiráň, K. Pieta a J. Unger - členové. Členové Rady instituce se sešli v roce 2009 na dvou jednáních.

Na zasedání Rady 8. dubna byla projednána volba nového člena Rady, kterým se v doplňovacích volbách ze dne 26. 3. 2009 stal M. Přichystal (Z. Čížmář na vlastní žádost odstoupil 28. 2. 2009 z funkce člena Rady po rozvázání pracovního poměru v ÚAPP Brno). Členové Rady projednali a jednomyslně schválili návrh Výroční zprávy instituce za rok 2008 včetně Zprávy auditora, dále projednali a jednomyslně schválili návrh rozpočtu instituce na rok 2009.

Na zasedání Rady dne 29. září rozhodl ředitel ústavu jeho činnost za uplynulé období a seznámil členy s aktuální hospodářskou situací.

Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i.

Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče Brno (dále jen DR ÚAPP) jmenovaná RJMK dne 8.2. 2007 ve složení: T. Drobný - předseda, B. Mikulková - místopředsedkyně, I. Poledňák, J. Letocha (na 6. zasedání DR rezignoval, od 7. zasedání DR nahrazen V. Božkem), J. Fiedlerová - členové, zasedala v průběhu roku 2009 dvakrát - 27. 3. (6. zasedání) a 28. 09. 2009 (7. zasedání).

Na 6. zasedání vzala DR na vědomí zprávu o činnosti ÚAPP za uplynulé období od konání poslední DR dne 30. 10. 2008, dále vzala na vědomí zápis z výkonu dohledu, provedeného dne 4. 2. 2009 a byla projednána zpráva o činnosti DR za rok 2008.

Na 7. zasedání projednala DR ÚAPP zprávu o činnosti ÚAPP Brno, v.v.i. od posledního zasedání DR (27. 3 2009). DR vzala na vědomí materiál o tvorbě a čerpání fondů k 30. 6. 2009 a současně informaci o hospodaření ÚAPP v uplynulém období. DR projednala účast ÚAPP Brno na projektu Internetová encyklopedie dějin Brna. Dále DR projednala zprávu o své činnosti za uplynulé období a schválila její předložení zřizovateli a řediteli ÚAPP Brno.

1.5. Informace o změnách zřizovací listiny

Zřizovací listina veřejné výzkumné instituce byla schválena usnesením Zastupitelstva Jihomoravského kraje č. 631/06/Z 9 ze dne 27. 4. 2006.

Usnesením č. 1108/07/Z 16 Zastupitelstva Jihomoravského kraje byl dne 22. 2. 2007 schválen dodatek č. 1 ke zřizovací listině a dále usnesením č. 1440/07/Z 21 Zastupitelstva Jihomoravského kraje byl dne 8. 11. 2007 schválen dodatek č. 2. S účinností od téhož dne bylo vždy zřizovatelem vydáno „Úplné znění Zřizovací listiny veřejné výzkumné instituce“.

V roce 2009 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

2. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE V ROCE 2009

2.1. Účetní výkazy

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Rozvaha (Balance)

ke dni 31.12.2009
(V tisících Kč, h na 0 des. míst)

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

Ústav archeologické památkové
péče Brno, v.v.i.
Kaloudova 30
614 00 Brno
Česká republika

IČ
48511005

AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účet.období	Stav k poslednímu dni účet.období
A. Dlouhodobý majetek celkem		ř.2+10+21+29	6 903	6 567
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		ř.3 až 9	475	454
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003		
	2. Software	004	82	82
	3. Ocenitelná práva	005		
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	393	372
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007		
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotného majetku	008		
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009		
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem		ř.11 až 20	15 916	15 793
	1. Pozemky	011	202	202
	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	012		
	3. Stavby	013	8 333	8 333
	4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	014	5 185	5 135
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	015		
	6. Základní stádo a tažná zvířata	016		
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	2 196	2 123
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018		
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019		
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020		
III. Dlouhodobý finanční majetek celkem		ř.22 až 28		
	1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	022		
	2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	023		
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024		
	4. Půjčky organizačním složkám	025		
	5. Ostatní dlouhodobé půjčky	026		
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027		
	7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	028		
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem		ř.30 až 40	-9 488	-9 680
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	030		
	2. Oprávky k softwaru	031	-55	-82
	3. Oprávky k ocenitelným právům	032		
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	033	-393	-372
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	034		
	6. Oprávky ke stavbám	035	-2 247	-2 352
	7. Oprávky k samost. movitým věcem a souborům movitých věcí	036	-4 597	-4 751
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	037		
	9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	038		
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	039	-2 196	-2 123
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	040		

		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účet.období	Stav k poslednímu dni účet.období	
B. Krátkodobý majetek celkem		ř. 42 + 52 + 72 + 81	041	5 966	2 904
I. Zásoby celkem		ř.43 až 51	042	312	467
	1. Materiál na skladě	043			
	2. Materiál na cestě	044			
	3. Nedokončená výroba	045	309		467
	4. Polotovary vlastní výroby	046			
	5. Výrobky	047			
	6. Zvířata	048			
	7. Zboží na skladě a v prodejnách	049	3		
	8. Zboží na cestě	050			
	9. Poskytnuté zálohy na zásoby	051			
II. Pohledávky celkem		ř.53 až 71	052	5 046	2 209
	1. Odběratelé	053	4 786		2 017
	2. Směnky k inkasu	054			
	3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	055			
	4. Poskytnuté provozní zálohy	056	75		132
	5. Ostatní pohledávky	057			
	6. Pohledávky za zaměstnanci	058	77		60
	7. Pohledávky za institucemi soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	059			
	8. Daň z příjmů	060	108		
	9. Ostatní přímé daně	061			
	10. Daň z přidané hodnoty	062			
	11. Ostatní daně a poplatky	063			
	12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	064			
	13. Nároky na dotace a ost.zúčtování s rozp. orgánů územ.samospráv. celků	065			
	14. Pohledávky za účastníky sdružení	066			
	15. Pohledávky z pevných termínovaných operací	067			
	16. Pohledávky z emitovaných dluhopisů	068			
	17. Jiné pohledávky	069			
	18. Dohadné účty aktivní	070			
	19. Opravná položka k pohledávkám	071			
III.Krátkodobý finanční majetek		ř.73 až 80	072	576	195
	1. Pokladna	073	29		61
	2. Ceniny	074	2		19
	3. Účty v bankách	075	545		115
	4. Majetkové cenné papíry k obchodování	076			
	5. Dlužné cenné papíry k obchodování	077			
	6. Ostatní cenné papíry	078			
	7. Pořízený krátkodobý finančního majetek	079			
	8. Peníze na cestě	080			
IV. Jiná aktiva celkem		ř.82 až 84	081	32	33
	1. Náklady příštích období	082	32		33
	2. Příjmy příštích období	083			
	3. Kursové rozdíly aktivní	084			
AKTIVA CELKEM		ř.1 + 41	085	12 869	9 471

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účet.období	Stav k poslednímu dni účet.období.	
A. Vlastní zdroje celkem		ř. 87 + 91	086	8 503	9 120
I. Jmění celkem		ř.88 až 90	087	8 330	8 516
	1. Vlastní jmění		088	6 903	6 567
	2. Fondy		089	1 427	1 949
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků		090		
II. Výsledek hospodaření celkem		ř.92 až 94	091	173	604
	1. Účet výsledku hospodaření		092		604
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		093	173	
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let		094		
B. Cizí zdroje celkem		ř. 96 + 98 + 106 + 130	095	4 366	351
I. Rezervy celkem		ř.97	096		
	1. Rezervy		097		
II. Dlouhodobé závazky celkem		ř.99 až 105	098		
	1. Dlouhodobé bankovní úvěry		099		
	2. Emitované dluhopisy		100		
	3. Závazky z pronájmu		101		
	4. Přijaté dlouhodobé zálohy		102		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě		103		
	6. Dohadné účty pasivní		104		
	7. Ostatní dlouhodobé závazky		105		
III. Krátkodobé závazky celkem		ř.107 až 129	106	4 125	341
	1. Dodavatelé		107	2 886	48
	2. Směnky k úhradě		108		
	3. Přijaté zálohy		109		
	4. Ostatní závazky		110	7	
	5. Zaměstnanci		111	1	1
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům		112		
	7. Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav. pojištění		113		
	8. Daň z příjmů		114		
	9. Ostatní přímé daně		115	229	
	10. Daň z přidané hodnoty		116	579	161
	11. Ostatní daně a poplatky		117		
	12. Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu		118		
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávních celků		119		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů		120		
	15. Závazky k účastníkům sdružení		121		
	16. Závazky z pevných termínových operací		122		
	17. Jiné závazky		123		
	18. Krátkodobé bankovní úvěry		124		
	19. Eskontní úvěry		125		
	20. Emitované krátkodobé dluhopisy		126		
	21. Vlastní dluhopisy		127		
	22. Dohadné účty pasivní		128	73	131
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci		129	350	
IV. Jiná pasiva celkem		ř.131 až 133	130	241	10
	1. Výdaje příštích období		131	241	10
	2. Výnosy příštích období		132		
	3. Kursové rozdíly pasivní		133		
PASIVA CELKEM		ř. 87 + 96	134	12 869	9 471

Pozn. :

Odesláno dne :	ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO veřejná výzkumná instituce 614 00 Brno, Kaloudova 30	Podpis odpovědné osoby :	Podpis osoby odpovědné za sestavení :	Okamžik sestavení :
23.2.2010				23.2.2010
			Telefon : 545242542	

- 2 -

(NO ROZV 2003_1)

Poznámka :

Stavy jednotlivých účtů uvedených v aktivech rozvahy se zjišťují jako rozdíly obrátů stran Má dátí a Dal. Podle výsledky tohoto výpočtu vstupují zůstatky do aktiv s kladným nebo záporným znaménkem. Stavy jednotlivých účtů uvedených v pasívech rozvahy se zjišťují jako rozdíly obrátů stran Dal a Má dátí. Podle výsledku tohoto výpočtu vstupují zůstatky do pasív s kladným nebo záporným znaménkem. Výjimku představují účty 336, 341, 342, 343, 345, 373, které jsou v ROZVAZE uvedeny v aktivech i pasívech, přičemž rozdíly stran vstupuje :

- a) do aktiv kladně – jestliže převažuje stav obrátu strany Má dátí nad stavem obrátu strany Dal
- b) do pasív kladně – jestliže převažuje stav obrátu strany Dal nad stavem obrátu strany Má dátí

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Výkaz zisku a ztráty

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

ke dni 31.12.2009
(V tisících Kč, h na 0 des. míst)

IČ
48511005

Ústav archeologické památkové
péče Brno, v.v.i.

Kaloudova 30
614 00 Brno
Česká republika

	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni
A. Náklady	01	
I. Spotřebované nákupy celkem	02	1 159
1. Spotřeba materiálu	03	758
2. Spotřeba energie	04	257
3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	05	
4. Prodané zboží	06	144
II. Služby celkem	07	3 496
5. Opravy a udržování	08	194
6. Cestovné	09	959
7. Náklady na reprezentaci	10	
8. Ostatní služby	11	2 343
III. Osobní náklady celkem	12	12 291
9. Mzdové náklady	13	9 217
10. Záonné sociální pojištění	14	2 632
11. Ostatní sociální pojištění	15	
12. Záonné sociální náklady	16	442
13. Ostatní sociální náklady	17	
IV. Daně a poplatky celkem	18	54
14. Daň silniční	19	31
15. Daň z nemovitostí	20	
16. Ostatní daně a poplatky	21	23
V. Ostatní náklady celkem	22	304
17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	23	
18. Ostatní pokuty a penále	24	
19. Odpis nedobytné pohledávky	25	70
20. Úroky	26	9
21. Kursové ztráty	27	
22. Dary	28	
23. Manka a škody	29	
24. Jiné ostatní náklady	30	225
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	31	336
25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	32	336
26. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	33	
27. Prodané cenné papíry a podíly	34	
28. Prodaný materiál	35	
29. Tvorba rezerv	36	
30. Tvorba opravných položek	37	
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	38	
31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	39	
32. Poskytnuté příspěvky	40	
VIII. Daň z příjmů celkem	41	
33. Dodatečné odvody daně z příjmů	42	
Náklady celkem	43	17 640

	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni
B. Výnosy	44	
I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	45	8 889
1. Tržby za vlastní výroby	46	
2. Tržby z prodeje služeb	47	8 791
3. Tržby za prodané zboží	48	98
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	49	295
4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	50	
5. Změna stavu zásob polotovarů	51	
6. Změna stavu zásob výrobků	52	295
7. Změna stavu zvířat	53	
III. Aktivace celkem	54	861
8. Aktivace materiálu a zboží	55	
9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	56	861
10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	57	
11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	58	
IV. Ostatní výnosy celkem	59	7
12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	60	
13. Ostatní pokuty a penále	61	
14. Platby za odepsané pohledávky	62	
15. Úroky	63	
16. Kursové zisky	64	
17. Zúčtování fondů	65	
18. Jiné ostatní výnosy	66	7
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem	67	
19. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	68	
20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	69	
21. Tržby z prodeje materiálu	70	
22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	71	
23. Zúčtování rezerv	72	
24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	73	
25. Zúčtování opravných položek	74	
VI. Přijaté příspěvky celkem	75	
26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	76	
27. Přijaté příspěvky (dary)	77	
28. Přijaté členské příspěvky	78	
VII. Provozní dotace celkem	79	8 192
29. Provozní dotace	80	8 192
VIII. Výnosy celkem	81	18 244
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	82	604
34. Daň z příjmů	83	
D. Výsledek hospodaření po zdanění	84	604

Pozn.

Odesláno dne : 23.2.2010	ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO veřejná výzkumná instituce 614 00 Brno, Kaloudova 30	Podpis odpovědné osoby : 	Podpis osoby odpovědné za sestavení : Telefon : 545242342	Okamžik sestavení : 23.2.2010
-----------------------------	---	--	--	----------------------------------

- 2 -

(NO VVSL 2003_1)

2.2. Zhodnocení výsledku hospodaření a finanční situace

Ústav archeologické památkové péče, veřejná výzkumná instituce, vznikla k 1. 1. 2007 transformací příspěvkové organizace na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem hlavní činnosti je vědecký archeologický výzkum a jeho infrastruktura, doplňková ani jiná činnost zřizovací listinou stanovena není. Organizace účtuje podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Organizace je plátcem DPH.

2.2.1. Přehled o výnosech a nákladech

Tržby z prodeje služeb	8 791 tis. Kč
Tržby za prodej publikací	98 tis. Kč
Nedokončená výroba	295 tis. Kč
Aktivace vnitroorganizačních služeb	861 tis. Kč
Ostatní výnosy	7 tis. Kč
Dotace	8 192 tis. Kč
Výnosy celkem	18 244 tis. Kč
Náklady na spotřebu materiálu	758 tis. Kč
Náklady na spotřebu energie	257 tis. Kč
Náklady na tisk publikací	144 tis. Kč
Náklady na opravy a udržování	194 tis. Kč
Náklady na cestovné	959 tis. Kč
Náklady na ostatní služby	2 343 tis. Kč
Mzdové náklady	9 217 tis. Kč
Zákonné sociální pojištění	2 632 tis. Kč
Zákonné sociální náklady	442 tis. Kč
Daně a poplatky	54 tis. Kč
Odpis pohledávky	70 tis. Kč
Úroky	9 tis. Kč
Ostatní náklady	225 tis. Kč
Odpisy dlouhodob.majetku	336 tis. Kč
Náklady celkem	17 640 tis. Kč
Výsledek hospodaření	604 tis. Kč

Žádné mimořádné výnosy ani náklady se v roce 2009 nevyskytly.
Ústav dosáhl výsledku hospodaření 604 248 Kč.

2.2.2. Přehled o zdrojích financování

Tržby za vlastní výkony a zboží	8 889 tis. Kč
Dotace zřizovatele na činnost	6 750 tis. Kč
Dotace NPÚ, Program podpory ZAV	270 tis. Kč
Dotace GA ČR, dotace VaV	1 172 tis. Kč
Dotace celkem	8 192 tis. Kč

2.2.3. Přehled fondů k 31.12.2009

	Stav k 31.12.2009
Fond sociální	249 tis. Kč
Fond rezervní	343 tis. Kč
Fond reprodukce majetku	1 357 tis. Kč

2.2.4. Přehled o čerpání dotací

V roce 2009 byly ústavu poskytnuty dotace v celkové výši 8 192 tis. Kč. Všechny dotace byly neinvestičního charakteru a byly v průběhu roku vyčerpány v plné výši.

- Dotace zřizovatele – Jihomoravský kraj

dotace celkem 6 750 tis. Kč čerpáno: 6 750 tis. Kč

- Dotace z Programu podpory ZAV – Národní památkový ústav

dotace celkem 270 tis. Kč čerpáno: 270 tis. Kč

- Dotace GA ČR

projekt *Mocenské centrum Némčice - Viceměřice a jeho postavení na Moravě*

dotace celkem 370 tis. Kč čerpáno: 370 tis. Kč
z toho: mzdové náklady 205 tis. Kč 205 tis. Kč

projekt *Kostrové a žárové pohřebiště kultury s lineární keramikou v Kralicích na Hané, střední Morava*

dotace celkem 466 tis. Kč čerpáno: 466 tis. Kč
z toho: mzdové náklady 357 tis. Kč 357 tis. Kč

projekt *Pohřebiště z období zvoncovitých pohárů na trase dálnice D1 Vyškov - Mořice*

dotace celkem 336 tis. Kč čerpáno: 336 tis. Kč
z toho: mzdové náklady 160 tis. Kč 160 tis. Kč

3. STANOVISKO DOZORČÍ RADY A RADY INSTITUCE K NÁVRHU ZPRÁVY O ČINNOSTI ÚAPP V ROCE 2009

Dozorčí rada se vyjadřuje k návrhu zprávy o činnosti Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i. za uplynulý rok dle § 19 odst. 1 písm. i) zákona č.341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích a své vyjádření předkládá řediteli a radě instituce.

Dozorčí rada ÚAPP Brno, v.v.i. projednala na svém zasedání, konaném dne 25. 3. 2010, návrh zprávy o činnosti ÚAPP Brno v roce 2009 a vzala jej na vědomí (viz příloha).

Rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i. projednala návrh Výroční zprávy instituce za rok 2009 včetně Zprávy auditora na svém zasedání dne 23. 3. 2010 a jednomyslně jej schválila.

Příloha: zápis z 8. zasedání dozorčí rady ÚAPP Brno, v.v.i. ze dne 25. 3. 2010

Z á p i s

**z 8. zasedání dozorčí rady Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné
výzkumné instituce, konaného dne 25. 3. 2010 v 11:00 hod. v budově sídla
Jihomoravského kraje, Žerotínovo nám. 3/5, Brno**

Přítomni:

- **Mgr. Tomáš Drobný** – předseda
- **Mgr. Blanka Mikulková** – místopředsedkyně
- **Mgr. Václav Božek, CSc.** – člen dozorčí rady
- **Jitka Fiedlerová** – členka dozorčí rady
- **RNDr. Igor Poledňák** – člen dozorčí rady (přítomen od 11:20 hod.)

Hosté:

- **Doc. PhDr. Miloš Čížmář** – ředitel ÚAPP, v.v.i.
- **Ivana Fleková** – zapisovatelka

Bod č. 1 – Ustanovení zapisovatele, schválení ověřovatele zápisu, schválení programu

Osmé zasedání dozorčí rady Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce, (dále jen ÚAPP) zahájil její předseda Mgr. Tomáš Drobný v 11:05 hod. Zapisovatelkou jmenoval paní Ivanu Flekovou.

Hlasování je vždy uváděno v pořadí pro – proti – zdržel se.

Ověřovatel zápisu z 8. zasedání dozorčí rady ÚAPP

Za ověřovatele zápisu z 8. zasedání dozorčí rady ÚAPP byla navržena paní Jitka Fiedlerová.

Usnesení 47/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

schvaluje za ověřovatele zápisu z 8. zasedání dozorčí rady ÚAPP paní Jitku Fiedlerovou.

H: 4 – 0 – 0

Předseda dozorčí rady Mgr. Drobný navrhnul zařadit do programu další bod **Návrh rozpočtu na rok 2010** a projednat jej jako bod č. 5.

Schválení programu 8. zasedání dozorčí rady ÚAPP

1. Ustanovení zapisovatele, schválení ověřovatele zápisu, schválení programu
2. Zpráva o činnosti ÚAPP za období od posledního zasedání dozorčí rady
3. Informace o výkonu dohledu
4. Stanovisko dozorčí rady k návrhu zprávy o činnosti ÚAPP v roce 2009
5. Návrh rozpočtu na rok 2010
6. Zpráva o činnosti dozorčí rady
7. Různé

Usnesení 48/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

schvaluje program 8. zasedání dozorčí rady ÚAPP.

H: 4 – 0 – 0

Bod č. 2 – Zpráva o činnosti ÚAPP za období od posledního zasedání dozorčí rady

Členové dozorčí rady ÚAPP obdrželi k tomuto bodu písemný podklad zpracovaný ředitelem ÚAPP, který k materiálu podal obsáhlý komentář.

Usnesení 49/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

bere na vědomí zprávu o činnosti ÚAPP za uplynulé období od konání poslední dozorčí rady dne 29. 9. 2009.

H: 4 – 0 – 0

V 11:20 hod. se dostavil RNDr. Poledňák.

Bod č. 3 – Informace o výkonu dohledu

Členům dozorčí rady byl zaslán elektronicky materiál, ke kterému podal informace Mgr. Drobný. Informaci podrobně doplnila paní Fiedlerová, zejména se vyjádřila ke zprávě auditora. Ředitel ÚAPP reagoval na připomínky k auditorské zprávě.

Usnesení 50/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

bere na vědomí informaci o výkonu dohledu a doporučuje organizaci přijmout opatření ve smyslu závěrů z výkonu dohledu.

H: 4 – 0 – 1

Bod č. 4 – Stanovisko dozorčí rady k návrhu zprávy o činnosti ÚAPP v roce 2009

Informace k materiálu poskytl Mgr. Drobný a PhDr. Miloš Čížmář, který dozorčí radu ÚAPP informoval o tom, že zprávu projednala a schválila také rada instituce na svém zasedání dne 23. 3. 2010.

Usnesení 51/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

bere na vědomí výroční zprávu ÚAPP za rok 2009.

H: 5 – 0 – 0

Bod č. 5 – Návrh rozpočtu na rok 2010

PhDr. Čížmář podal informace k zaslané tabulce s návrhem rozpočtu na rok 2010. Do diskuse se zapojila paní Fiedlerová a RNDr. Poledňák, který požádal, aby pro příště byly u návrhu rozpočtu pro srovnání uvedeny i dva předcházející roky.

Usnesení 52/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

bere na vědomí návrh rozpočtu ÚAPP na rok 2010.

H: 5 – 0 – 0

Bod č. 6 – Zpráva o činnosti dozorčí rady

Mgr. Drobný seznámil přítomné s návrhem zprávy o činnosti dozorčí rady ÚAPP. Ke zprávě nebyly ze strany členů dozorčí rady žádné připomínky.

Usnesení 53/10/08:

Dozorčí rada ÚAPP

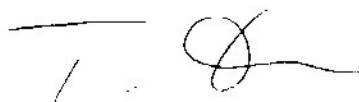
projednala a schvaluje zprávu o své činnosti za uplynulé období a souhlasí s jejím předložením zřizovateli a řediteli ÚAPP.

H: 5 – 0 – 0

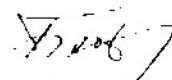
Bod č. 7 – Různé

Mgr. Drobný přítomné informoval o novém systému financování vědy a výzkumu a požádal PhDr. Čížmáře o zpracování návrhu na případný přechod na tento systém financování, ve kterém by shrnul výhody/nevýhody a případně i zkušenosti z Ústeckého kraje.

Na závěr Mgr. Drobný poděkoval přítomným za účast a zasedání ukončil.

Mgr. Tomáš Drobný
předseda dozorčí rady

Jitka Fiedlerová
ověřovatel zápisu

Zpracovala a zapsala: Ivana Fleková
V Brně dne 25. 3. 2010

4. ZPRÁVA AUDITORA

AUDITORSKÁ A PORADENSKÁ ČINNOST

ZNALCKÝ ÚSTAV

registrovaná Komorou auditorů České republiky

Pod Kaštany 23, 616 00 BRNO

zapsána KS v Brně, odd.C, vložka 1603

Zkrácená zpráva auditora

***o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2009
pro účely výroční zprávy***

veřejné výzkumné instituce:

ÚSTAVU ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO

se sídlem v Brně, Kaloudova 30

Odpovědný auditor:

Auditia, spol. s r.o., Pod Kaštany 2294/23, 616 00 Brno

- zapsaná rejstříkovým soudem vedeným Krajským soudem v Brně, odd. C, vložka 1603
- registrována Komorou auditorů – osvědčení č. 006 z 19.4.1993

Auditoři: Ing. Jiří Vrba osvědčení: č. 0064

Vymezení odpovědnosti za účetní závěrku a popis rozsahu auditu

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Naší úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k účetní závěrce v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb. o auditorech a o změně některých zákonů a zákonem č. 563/1991Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších změn.

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a napláňovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, zda účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Výrok auditora k účetní závěrce

K datu předání auditorské zprávy nedošlo dle prohlášení vedení účetní jednotky k žádným významným událostem, které měly být promítnuty v účetní závěrce a mohly by ovlivnit její vypovídací schopnost a celkovou prezentaci, případně ovlivnit druh výroku.

Při auditu byly zhodnoceny zvolené účetní metody a vypovídací schopnosti poskytovaných informací z pohledu uživatele účetní závěrky. Zvolené účetní metody byly posouzeny jako odpovídající včetně zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku .

Celkovým posouzením prověřované účetní závěrky Ústavu archeologické památkové péče v Brně, v.v.i., dospěli ověřovatelé k závěru, že tato:

podle našeho názoru podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví, finanční situace a výsledku hospodaření v.v.i. za rok 2009 v souladu s českými účetními předpisy.

Poznámka:

Tato zkrácená zpráva je vydávána výhradně pro účely jejího předložení do výroční zprávy zpracovávané v.v.i. za rok 2009 a povinností doložit výrok auditora k účetní závěrce v souladu s § 30, odst. 4 písm. g) zákona č. 341/2005 Sb., ve znění pozdějších změn.

Tato zpráva je přiměřeně zkrácena a neobsahuje auditované účetní výkazy, jako Zpráva auditora o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2009, která bude předána statutárnímu orgánu podle platných zásad stanovených zákonem o auditorech a Komoře auditorů ČR.

V Brně dne 9.3.2010

AUDITIA spol. s r.o.
auditorské a poradenské služby
DIČ: CZ18827853
Pod Kaštany 23, 616 00 Brno

Ing. Jiří V r b a
auditor

ředitel a jednatel společnosti

5. ŘEŠENÍ VĚDECKÝCH PROJEKTŮ A EDIČNÍ ČINNOST

V roce 2009 se pracovníci ústavu podíleli na řešení tří vědeckých projektů:

1. „Mocenské centrum Němčice-Vícheměřice a jeho postavení na Moravě“

- poskytovatel: Grantová agentura ČR (č. 404/07/0786)
- řešitel: M. Čižmář
- termín: 2007-2009

V roce 2009 byl ukončen tříletý projekt zaměřený na podporu výzkumu nově zjištěného výrobního a obchodního centra doby laténské na Moravě; na realizaci terénního nedestruktivního výzkumu lokality, na dokumentaci a základní vyhodnocení nálezů a na publikaci výsledků. Projekt plynule navázal na předchozí splněný projekt z let 2004-2006, zaměřený na průzkum a zpracování rozsáhlého souboru nálezů z více než 35 ha rozlehlé lokality Němčice, ležící na rozhraní katastrů Němčic nad Hanou a Vícheměřic. Bylo prokázáno, že jde o neobyčejně důležité výrobní a obchodní centrum nadregionálního významu, přinášející dosud neznámé informace o vývoji doby laténské v 3.-2. století před n. l. na Moravě. Mocenské centrum v Němčicích je srovnatelné s nedalekým oppidem Staré Hradisko, které na ně ovšem časově navazuje. Na rozdíl od tohoto oppida se silnými vazbami především na českou bójskou oblast, lokalita Němčice vykazuje výrazný vztah ke střednímu Podunají s kontakty se slovinským a severoitalským územím. Příčinu následné existence obou mocenských center s výrazně odlišnými nadregionálními vazbami lze spatřovat s největší pravděpodobností v závažných historických změnách ze závěru 2. století př. n. l., spojených s pohyby germánských kmenů na našem území.

2. „Kostrové a žárové pohřebiště kultury s lineární keramikou v Kralicích na Hané, střední Morava“ (č. 404/08/0414)

- poskytovatel: Grantová agentura ČR
- řešitel: M. Šmíd
- termín: 2008-2010

Druhý rok řešení projektu byl zaměřen na provedení analýz, potřebných k jeho zdárnému dokončení. Byla vypracována komplexní antropologická analýza z kostrových i žárových hrobů, molekulární genetická analýza lidských kosterních pozůstatků - mitochondriální DNA, dokončen byl petrografický rozbor suroviny použité k výrobě kamenné industrie a mimo rámec grantu zevrubná analýza movitého materiálu ze sídliště LnK. Ke konci roku 2009 byly všechny analýzy hotovy.

Dokončena byla adjustace a digitalizace všech dokumentačních příloh ve vysokém stupni rozlišení (jako výstup je plánována obsáhlá studie do některého z prestižních odborných časopisů). Provedená komplexní analýza kamenné industrie, včetně petrografického určení a zdrojů surovin, byla prezentována formou referátu na 28. setkání specialistů na období neolitu a enolitu v Mělníku a předána jako studie do sborníku z této konference.

3. „Pohřebiště z období zvoncovitých pohárů na trase dálnice D1 Vyškov - Mořice“

- poskytovatel: Grantová agentura ČR (č. 404/09/0618)
- řešitel: A. Matějčková
- termín: 2009-2011

První rok projektu byl věnován zejména dokončení laboratorního zpracování předmětů a inventarizaci nálezů ze všech tří pohřebišť (Hoštice I, Hoštice IV a Ivanovice VI). Probíhala kresebná a fotografická dokumentace nálezů, byly sestaveny tabulky jednotlivých hrobů a nálezů a sepsán katalogový přehled. Dále jsme pracovali na digitálních plánech pohřebišť pro analýzy GIS. Ve spolupráci s jednotlivými odborníky jsme začali provádět následující

přírodovědné analýzy: antropologické vyhodnocení, zoologická určení, radiokarbonové datování pohřebiště, geometrická morfologie nádob, paleodermotoglyfika a jiné otisky na keramice, trasologické zkoumání artefaktů, fyzikálně-chemické posudky kovových artefaktů, surovinové určení kamenných artefaktů, tafonomie a archeologizace, orientace hrobů a archeoastronomická pozorování.

ÚAPP Brno také dlouhodobě spolupracuje s Moravským zemským muzeem při řešení výzkumného záměru MZM „Keltská mocenská centra na Moravě“.

Od roku 1994 vydává ÚAPP Brno obnovený časopis Pravěk–Nová řada (od 2. ročníku) a od roku 1998 jeho materiálovou řadu Pravěk-Supplementum. V roce 2004 byla obnovena edice „Postavy moravské archeologie“ jako další vedlejší řada časopisu Pravěk. Ve spolupráci s Moravským archeologickým klubem a Ústavem archeologie a muzeologie FF MU v Brně jsme dosud vydali tři svazky (I. L. Červinka, F. Vildomec – V. Vildomec, J. Knies), z nichž poslední vyšel v roce 2008.

V roce 2009 jsme vydali další ročník Pravěku - Pravěk NŘ 18/2008 a v řadě Pravěk-Supplementum vyšel 19. svazek s prací J. Čižmářové „Keltská pohřebiště z Holubic a Křenovic“, obsahující podrobnou publikaci dvou laténských nekropolí patřících k největším na Moravě, jejichž výzkumy se uskutečnily ve 30. letech minulého století.

6. PRŮZKUMY, VÝZKUMY A DOKUMENTACE V ROCE 2009

6.1. Pozitivní terénní akce

V roce 2009 bylo provedeno celkem 249 záchranných výzkumů a dohledů, z toho 70 pozitivních.

Na výzkumy při výstavbě rodinných domů v Mašovicích (okr. Znojmo) a Sobotovicích (okr. Brno-venkov) byla poskytnuta finanční dotace z *Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR* v celkové výši 270 000 Kč.

BANTICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce - průtah, II. stavba (D. Humpola)

Celkem bylo prozkoumáno 9 archeologických objektů, z nichž pět je materiálem datováno do období novověku (16.-17. století).

BLAŽOVICE (okr. Brno-venkov)

Pod Kostelem - výstavba RD, I. etapa (M. Přichystal)

V trase budoucích komunikací a při výstavbě I. etapy RD bylo prozkoumáno více jak 200 sídlištních objektů především z doby laténské, ale i římské a střední doby hradištní. Navíc intruzivní přítomnost několika štípaných kamenných artefaktů z mladší etapy starší doby kamenné i zlomků keramických nádob kultury s moravskou malovanou keramikou a únětické kultury nepřímo odkazuje na výskyt ještě starších památek v bezprostředním sousedství dotčeného místa. Asi nejzajímavějším nálezem je depot železných předmětů uložených původně v dřevěném vědru, který je možné předběžně datovat jen rámcově do rozmezí doby římské a hradištní. Unikátní je i železná laténská naběračka o délce téměř 60 cm. *Obr. 1.*

BOLERADICE (okr. Břeclav)

Vorlíčky - výstavba vodovodu (J. Unger)

Během stavby byla dokumentována vodovodní rýha, která prořala dvojnásobný soustředný příkop rondeloidu známého z letecké prospekce. Příkopy se zaobleným dnem široké 4 až 5 m a hluboké 2-2,5 m byly zasypány šedočernou hlínou s ojedinělými zlomky keramiky z mladší doby bronzové a zvířecími kostmi. Vnější hrany vnějších příkopů jsou vzdáleny 78 m, ale není jisté, zda rýha prořala střed rondeloidu. Při povrchových sběrech na okolním poli byly získány zlomky keramiky převážně z mladší doby bronzové.

BOŘITOV (okr. Blansko)

Ul. Trávníky - rekonstrukce silnice II/377 (M. Přichystal)

V průběhu archeologického výzkumu na katastrech Bořitova, Černé Hory a Jestřebí byl zjištěn pouze jeden sídlištní objekt z mladší doby hradištní v Bořitově. Intruze několika zlomků mladších keramických nádob v horních partiích jeho výplně navíc nepřímo dokládá určité aktivity také ve vrcholném středověku a novověku. Nález představuje zcela novou lokalitu a přispívá k poznání počátků uvedené vsi, jejíž existence je prokázána zápisem v pozdějším falzu snad již k roku 1173.

BRANIŠOVICE (okr. Brno-venkov)

Na záhumenkách - komunikace a IS pro RD (Z. Čižmář - M. Přichystal)

Dokončení výzkumu z roku 2008 (viz *Výroční zpráva 2008*), v jehož průběhu bylo dokumentováno celkem 58 objektů z několika pravěkých až historických období. Počátek osídlení spadá do kultury se zvoncovitými poháry. Přítomnost uvedené kultury, která současně představuje zatím nejstarší komponentu v celém katastrálním území obce

Branišovice, dokládá jak jedna sídlištní jáma, tak intruze keramiky ve výplních mladších objektů. Největší počet odkrytých objektů je možné zařadit do únětické kultury. Vedle sídlištních jam zde byly objeveny také 4 lidské kostrové hroby, dva z nich byly značně porušeny druhotným zásahem. Výbavu tvořily nejčastěji keramické nádoby, vzácněji se vyskytly i bronzové ozdoby (2 jehlice a vlasová ozdoba). Zcela unikátní je pak spirálovitá ozdoba ze zlatého drátu. Další lidské kosterní pozůstatky a také dva skelety koně či krávy byly nalezeny také ve výplních zásobních jam. Znovu se zde lidé usazují v době laténské a raném středověku. Obě epochy jsou zastoupeny poměrně nevýrazně. Nejmladší etapu osídlení představují dvě jámy datované pouze rámcově do vrcholného středověku až novověku; v jedné z nich byly nalezeny stopy po zapuštěných kulech a v zásypu několik lidských kostí. Obr. 2.

BRNO-KNÍNIČKY (okr. Brno-město)

Ul. Hrázní - Sportovně rekreační středisko NESA (M. Přichystal)

Prozkoumáno bylo 5 archeologických objektů. Získaný materiál datuje tři sídlištní jámy do kultury s moravskou malovanou keramikou a jednu zásobní jámu do mladší doby hradištní. Jednu sloupovou jámu s částečně propálenou stěnou není možné přesněji zařadit. Osamocený střep s charakteristickou výzdobou z jedné jámy kultury s MMK navíc nepřímo dokládá i blíže neurčitelné aktivity nositelů kultury s vypíchanou keramikou.

BŘECLAV-CHARVÁTSKÁ NOVÁ VES (okr. Břeclav)

Úlehle - dobývání ložiska štěrkopísku (D. Parma)

Záchranným výzkumem se podařilo zachytit 20 zahloubených objektů různého stáří. Celkové množství získaných nálezů je ovšem minimální, z řady objektů nepochází prakticky žádný datovatelný materiál. Spolehlivě je možné datovat zejména soubor z objektu 501, a to do pozdní doby laténské, podobně jako další dva objekty; v jednom z nich byla nalezena železná objímka kosy. V případě obj. 501 nelze vyloučit, že v jedné z fází svého zaplňování mohl sloužit jako zahloubená chata. Objekt 519 obsahoval hrubou keramiku časně slovanského období (6.-7. stol. n. .); charakteristický je i čtvercový tvar a pozůstatky otopného zařízení, díky nimž je možné interpretovat objekt jako zahloubenou chatu. Problematická je případná přítomnost staršího pravěkého osídlení. Nasvědčovaly by tomu dva kusy štípané industrie a drobný zlomek keramiky, snad zařaditelný do eneolitu. Obraz osídlení doplňuje zbytek chaty s jednoduchým otopným zařízením v rohu a nepočetnými nálezy z 15.-17. století. V rámci předpokládaných dalších etap skrývek na lokalitě bude zajímavé dále sledovat hustotu a prostorové rozložení osídlení jednotlivých již zjištěných komponent a pokusit se upřesnit informace o starší pravěkém osídlení návrší v poloze „Úlehle“.

BUČOVICE (okr. Vyškov)

Legionářská ul. - rekonstrukce silnice E 50 (B. Mikulková)

V závěrečné fázi opravy průtahu v roce 2009 (v r. 2008 zde nebyly žádné nálezy) byl před hasičskou zbrojnicí porušen novověký hřbitov. Nalezené kosterní pozůstatky patřily několika jedincům. Na dvou lebkách byly patrné stopy po sečných zraněních, v jednom případě dokonce zhojených. Stáří nalezených pozůstatků nelze přesně určit, neboť hřbitov existoval od 16. do 19. století.

BUCHLOVICE (okr. Uherské Hradiště)

Hrad Buchlov - výstavba vodovodu (I. Čížmář)

Během předstihového výzkumu na hradě Buchlově byly v naplánované trase vodovodu otevřeny 4 sondy v délce téměř 80 m.. Průzkum byl komplikován navážkovými kontexty a častým výskytem inženýrských sítí. Přesto se podařilo zachytit příkop (14. – 15. století) a do

něj spadající destrukci přecházející ve vlastní kamennou zeď spojenou maltou. Ve sklepení (patrně 17. – 18. století a výše) byla pak odkryta mladší kamenná a pod ní starší udusaná hliněná podlaha, kamenný žlab a zídka sloužící patrně jako dělicí příčka sklepení. Sonda u věže Andělky pak odkryla mnoho mladých kontextů, na zdi věže byly zaznamenány pozůstatky staré omítky. Z velmi početného materiálu, jehož valná část musela být vzhledem k jeho mladému datování skartována, lze zmínit běžnou keramiku datovanou až do 14. století, 4 zlomky dýmek, fragmenty skleněných předmětů a také několik kusů keramiky pravěkého stáří nalezených na dně příkopu.

ČERNÁ HORA (okr. Blansko)

Selkov - technická infrastruktura pro RD (M. Lečbých)

Během dlouhotrvajícího dohledu nad stavbou inženýrských sítí v místní části Selkov (viz *Výroční zpráva 2008*) byla po odvozu stavební destrukce z místního statku zjištěna na části plochy archeologicky pozitivní situace. Během dvou týdnů záchranného výzkumu zde bylo prozkoumáno a zdokumentováno celkem 8 zahloubených objektů, přičemž dva z nich se daly interpretovat jako rozsáhlé nepravidelné hliníky s poměrně kvalitním souborem keramického materiálu. Tyto objekty potvrzují dřívější předpoklad, že tento prostor byl osídlen již lidem s LnK a později také pravděpodobně rozsáhlejším sídlištěm kultury lidu s MMK.

DĚTKOVICE (okr. Prostějov)

Za zahradama - terénní úpravy (P. Fojtík)

V profilu zářezu silnice od Určic do Dětkovic byly zjištěny narušené kostrové hroby náležející k již dříve známému pohřebišti Slovanů mladší doby hradištní. Následný záchranný archeologický výzkum zachytil celkem 27 hrobů, které poskytly, vedle charakteristických předmětů (esovitých záušnic, náhrdelníků ze skleněných korálů, železných nožů a bronzových prstenů), též tři stříbrné mince denárových ražeb - českou ražbu Spytihněva II. a dvě uherské ražby Štěpána I.; ty pohřebiště spolehlivě datují do první poloviny 11. století. *Obr. 3.*

DIVÁKY (okr. Břeclav)

Padělky za humny - zemědělská činnost (J. Unger)

Záchranný výzkum na středo- a mladohradištním pohřebišti pokračoval již desátou sezonou a odkryto bylo celkem 17 hrobů. Ve středohradištních hrobech se našly náušnice, nože, skořápky z vajec a dvě nádoby, mladohradištní hroby obsahovaly záušnice a denáry. Pohřebiště dále pokračuje západním směrem. Prozkoumán byl také objekt kultury s moravskou malovanou keramikou, okop z 2. světové války a v orniční vrstvě byla nalezena žárem deformovaná spona z doby římské, která naznačuje existenci pohřebiště i v tomto období.

HOLASICE (okr. Brno-venkov)

Rozhraní - obytný soubor (D. Parma)

V průběhu první etapy výstavby inženýrských sítí a obytného komplexu byl dokumentován zahloubený objekt kruhového půdorysu, rámcově datovatelný do starší doby bronzové. Lokalita je situována západně od silnice Rajhrad - Holasice na rozhraní obou katastrů.

HOLEŠOV (okr. Kroměříž)

Přeložka Mojeny, poloha I - SPZ Holešov (M. Šmíd)

Místo s archeologickými nálezy se nacházelo v jižním úseku přeložky Mojeny v místech, kde její nové koryto kopíruje úpatí návrší. Jedná se o novou archeologickou lokalitu. Většina prozkoumaných objektů spadá do období lužických popelnicových polí, do jejich slezské a platěnické fáze. Z nálezů stojí za zmínku torzo drobné „kultovní“ nádoby loďkovitého tvaru

na nožce a miniatura koflíku. Pouze jeden objekt poskytl materiál z počátku doby laténské. Z objektu byl vyzvednut, mimo jiné, zlomek hliněného předmětu s kruhovým otvorem, snad pro nasazení dyzny dmychadla a také diskovitý přeslen, tvarem odpovídající přeslenům z pozdní doby kamenné. Evidentně jde o intruzi, která signalizuje starší osídlení místa již od eneolitu.

HOLEŠOV (okr. Kroměříž)

***Přeložka Mojeny, poloha II - SPZ Holešov* (M. Šmíd)**

Výzkumem bylo prokázáno středověké osídlení místa od 8. do přelomu 14. a 15. století. Nálezy keramiky z období lužických popelnicových polí jsou dokladem zatím blíže nespecifikovaných aktivit z doby zhruba 1000 let př. n. l. Vzhledem k absenci objektů z tohoto období lze uvažovat o existenci pohřebiště, které bylo v průběhu středověku prakticky zničeno. Nelze však vyloučit, že mimo areál středověké osady zůstala nějaká jeho část zachována. V této souvislosti se nabízí vazba pohřebiště na sídliště, odkryté na úpatí nedaleké vyvýšeniny. Středověké aktivity na prozkoumané ploše lze charakterizovat jako výrobní; byly zachyceny artefakty a objekty nepochybně související s tavbou či zpracováním železa (lupy, okuje, množství železných předmětů, zbytky pece se železnou struskou a pod.). Nález parohu a kostěné ploténky z rukojeti nože je možné interpretovat jako doklad dalšího řemeslnického odvětví. Nejstarší keramiku lze datovat do 8., eventuálně do počátku 9. století. Větší kolekce keramiky a esovitá záušnice z jámy 505 pochází z přelomu 10. a 11. století, zbývající objekty jsou již o něco mladší, z 12. - 14./15. století. *Obr. 4.*

HOLEŠOV (okr. Kroměříž)

***Komunikace „západ“ - SPZ Holešov* (M. Šmíd)**

Během zemních prací bylo registrováno intenzivní osídlení ze závěrečné fáze období lužických popelnicových polí - platěnické kultury. Zvláštností zde zachycených aktivit je to, že se obešly bez objektů zapuštěných do podloží. Příčinu lze hledat v poměrně vysoké hladině spodních vod. Jedinou výjimkou jsou dva objekty ze suchého poldru - běžné sídlištní jámy, ovšem bez materiálu, který by je blíže datoval.

HOLEŠOV-VŠETULY (okr. Kroměříž)

***Parc. č. 523-530 - výrobní hala Morava* (I. Čižmář)**

Skrývka plochy pro výstavbu výrobní haly sice neodkryla žádné archeologické situace, nicméně v okolních výkopech pro přeložky inženýrských sítí bylo zdokumentováno 5 sídlištních objektů datovaných podle velmi sporadického materiálu rámcově do doby bronzové. V profilech výkopů bylo také zaznamenáno celkem 8 žárových hrobů, z toho 7 náležejících slezské fázi kultury popelnicových polí a jeden kultuře platěnické.

HORÁKOV (okr. Brno-venkov)

***Čtvrtky, intravilán obce - výstavba kanalizace* (D. Parma)**

V průběhu rekonstrukce kanalizace v letech 2008-2009 byly v katastru obce Horákov dokumentovány pozůstatky pravěkého osídlení v plošně zkoumaném prostoru deponie zeminy, založené na známé archeologické lokalitě „Čtvrtky“. Celkem zde bylo prozkoumáno 21 zahloubených objektů. Většinu z nich lze datovat do období kultury s moravskou malovanou keramikou, a to do jejího staršího stupně. Zvláště početná je kolekce nálezů z obj. 507, přičemž polovina jeho zásypu byla po zralé úvaze ponechána in situ pro další, podrobnější výzkum. Početný nálezový soubor zahrnuje vedle malované keramiky i množství drobnotvaré štípané industrie a několik zlomků plastik. Tři objekty je možné datovat do mladšího stupně doby halštatské. Zejména jde o hluboký objekt typu zemnice, z jehož výplně pochází vedle množství keramických zlomků i početné doklady místního zpracování železa a

bronzu v podobě strusek, tyglíků a zlomků odlévacích forem. Do stejného horizontu lze zařadit i kruhový sídlištní objekt, objekty 512 a 513 pak reprezentují poněkud mladší vývoj pozdního halštatu či časného laténu. V případě objektu 512 šlo snad původně o zbytek mělce zahloubené chaty. U dalších dvou objektů není zcela zřejmé, ke kterému z obou horizontů halštatského osídlení náleží. V případě obou hlavních horizontů osídlení je na základě povrchových sběrů zřejmé, že byl ve skryté ploše zachycen pouze menší výsek z daleko rozsáhlejších sídlišť.

Ve vlastní trase kanalizace se podařilo dokumentovat pouze situace v poloze 2 u kapličky v Horákově, dokládající nejspíše původní přítomnost menší vodní nádrže v těchto místech. Vzhledem ke zvolené technologii stavby s těsným blokovým pažením ovšem nelze považovat výsledky jednotlivých dohledů za zcela reprezentativní, v častu naprosto nepřehledných výkopech mohla být řada archeologických situací přehlédnuta.

HORÁKOV (okr. Brno-venkov)

***Nad Palaškou - zjišťovací výzkum* (P. Kos)**

V roce 2009 byla provedena v lese, v prostoru za mohylou Hlásnicí a horákovskou hájovnou, drobná zjišťovací sondáž. Místo výzkumu bylo lokalizováno na základě málo početných nálezů zlomků pravěké keramiky a kamenných artefaktů, které se objevovaly v minulých letech ve vývratech stromů v blízkosti nově vybudované lesní školky. Výzkum doložil existenci kulturní vrstvy s nálezy keramiky z doby halštatské. Sonda zachytila kumulaci zahloubených objektů typu kůlových a sloupových jam a pravděpodobně i dusanou podlahu rozměrnější chaty. Sídlíště využívalo náhorní plošinu při hraně údolí Samostřídka s prameništěm menšího potoka.

HRUŠOVANY U BRNA (okr. Brno-venkov)

***SV okraj intravilánu - protipovodňové koryto* (M. Geisler)**

Záchranný výzkum odkryl další dosud neznámou polykulturní lokalitu na katastru obce. Poměrně intenzivní pravěké osídlení se koncentrovalo na vyvýšenině vystupující nad úroveň říční nivy Svratky na levém břehu Šatavy. K chronologickému zařazení byl využit datovací materiál, získaný ze 13 zahloubených objektů a mohutné kulturní vrstvy, která je překrývala. V průběhu výzkumu bylo obtížné rozlišit obsah kulturních vrstev a vlastní výplně jednotlivých objektů, což způsobilo četné intruze keramiky do objektů a tím i jejich nejednoznačné datování. Nálezy pocházejí z období kultur s lineární keramikou, jordanovské, kultury nálevkovitých pohárů, věteřovské, velatické, horákovské a z doby laténské a římské.

JINAČOVICE (okr. Brno-venkov)

***Člupky - výstavba RD* (M. Přichystal)**

V trase budoucí komunikace bylo prozkoumáno 41 sídlištních objektů, které podle získaného materiálu náleží kultuře s moravskou malovanou keramikou. Kromě běžných jam zde byl částečně odkryt půdorys nadzemního pravoúhlého domu o rozměrech cca 11,5 x 8,4 m.

Obr. 5.

KUŘIM (okr. Brno-venkov)

***Knínická 1577 - přístavba areálu Dahlhausen CZ, II. etapa* (M. Přichystal)**

Na staveništi bylo zjištěno celkem 7 pravěkých sídlištních objektů. Získaný nepočetný materiál umožňuje bližší dataci jen 4 z nich, a to dvou sídlištních jam do kultury s vypíchanou keramikou a dvou zásobních jam rámcově do pozdní doby kamenné (snad kultura nálevkovitých pohárů?). V obou případech se jedná o dosud nezaznamenanou komponentu osídlení lokality.

LYSOVICE (okr. Vyškov)

Široké pole - stavba poldru P1 (B. Mikulková)

Během výzkumu a dohledu v letech 2008-2009 byla zjištěna jedna kruhová sídlištní jáma s minimem nálezů, kterou lze datovat pouze rámcově do pravěku. Jedná se o novou, dosud nezkoumanou lokalitu.

MALHOSTOVICE (okr. Brno-venkov)

Šekrama aj. - zpevnění polních cest (M. Přichystal)

V průběhu záchranného výzkumu byly celkem na 4 místech zaznamenány archeologické situace:

1. V lokalitě „Šekrama“ byla odkryta sídlištní jáma z raného středověku.
2. V trati „U bílého kamene“ bylo prozkoumáno celkem 19 sídlištních objektů (mezi nimi je 8 kůlových jam). Většinu objektů je možné datovat do kultury s lineární keramikou. Pouze jeden celek, patrně chata, patří do časně doby laténské.
3. V lokalitě „Díly nad humny“ byla odkryta zásobní jáma, datovaná zlomkem keramické nádoby jen rámcově do rozmezí doby bronzové až halštatské.
4. V poloze „Zlámaniny“ bylo získáno z nadloží 8 kamenných štípaných artefaktů rámcově z mladší až pozdní doby kamenné. Tyto nálezy pravděpodobně náležejí kultuře s moravskou malovanou keramikou, jež zde byla doložena již dříve povrchovými sběry. *Obr. 6.*

MAŠOVICE (okr. Znojmo)

Pšeničné - stavba RD, parc. č. 718/56 (D. Humpola)

V prostoru budovaného domu bylo prozkoumáno 6 zahloubených objektů. Jednalo se o dvě jednoduché sídlištní jámy, dvě kůlové jamky, jeden členitý hliník a část mohutného hliníku. Členitý hliník obsahoval velkou kolekci keramiky a štípané industrie. Materiál datuje objekty do období kultury s moravskou malovanou keramikou, stupeň IIa (Lengyel II).

MILOVICE (okr. Břeclav)

Intravilán obce - propad do sklepení (P. Kos)

Průzkum propadu v silnici mezi kostelem a budovou České pošty se uskutečnil ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně. Byla provedena kresebná a fotografická dokumentace a geodetické zaměření podzemních chodeb, které poskytly i četné nálezy z období paleolitu. Během průzkumu bylo zjištěno, že se jedná o třípatrový komplex zděných i nevyzděných sklepních prostor, propojený v jeden systém. Nejníže se nacházela zavalená chodba nevyzděného lochového typu, poškozená závalem z provalené stropní klenby. Na stěnách klenby byly objeveny početné epigrafické doklady o návštěvách lidí v 19. a 20. století. Středním a nejvyšším patrem chodeb byl bývalý cihlami zděný vinný sklep a kamenné (později cihlami obezděné) podsklepené jádro stavby, která musela zaniknout už v minulosti. Na základě historických zpráv (kronika obce Milovic) lze základy budovy pravděpodobně ztotožnit s pozdně gotickou radnicí, která byla zbořena v 18. století.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Rybníky - komunikace v areálu Terramet (P. Kos)

Během budování nové obslužné komunikace bylo prozkoumáno 12 archeologických objektů z období mladšího neolitu, pozdního eneolitu a doby halštatské. Kultuře s moravskou malovanou keramikou náležel menší hliník, jehož vrstvy obsahovaly bohatý keramický materiál s malovanou polychromní výzdobou. Kultura zvoncovitých pohárů je zastoupena rozměrným komorovým kostrovým hrobem, který byl vybaven keramickými milodary a doplněn symbolickým pohřbem s nádobami bez pohřebních ostatků. Do halštatského období jsou datovány dva hroby, žárový a kostrový komorový. Žárový hrob patrně představuje okraj

skupinky podobných hrobů z období stupně Ha D. Velký komorový hrob náležel muži, podle výbavy bojovníkovi a jezdcí. Kromě obvyklých keramických milodarů byla u kostry nalezena bronzová závěsná faléra zdobená vybíjením. Hrob byl na základě keramiky (malba podunajského typu), koňských postrojů (typ Frankfurt), knoflíku (typ Erbshausen) a labuťkovité jehlice s hřebíkovitou hlavicí zařazen do závěru středního horákovského stupně Ha C2. Je pravděpodobné, že době halštatské náležely také menší jámy v okolí hrobu, ve kterých byly vsazeny kamenné stély. *Obr. 7.*

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Rybníky - areál ZZM (P. Kos)

Na ploše stavby byly zjištěny tři archeologické objekty, z nichž jeden náležel kultuře s moravskou malovanou keramikou. Rýhou inženýrských sítí byly porušeny dva komorové halštatské hroby. Žárový hrob lze datovat do počátku stupně Ha C. Kostrový hrob byl kromě keramiky vybaven bronzovým kroužkem a drátem, železným nožem, kamenným brouskem a úštěpem rohovce. Podle výbavy se patrně jednalo o pohřeb muže a předběžně jej datujeme do závěru stupně Ha C2. V širším kontextu lze zkoumanou plochu začlenit do areálů polykulturního sídliště a pohřebiště, které byly dříve zachyceny plošnými archeologickými výzkumy při stavbách firem Immo, Wombat, Terramet, CTP a Rova v letech 1995-2008. Nález hrobů v takto odlehle části modřického pohřebiště nám nyní umožňuje přibližné vymezení rozsahu halštatské nekropole, která patří v současnosti k největším na Moravě.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Rybníky a U Primálu - terénní úpravy Agro-Modřice (P. Kos)

Během odstraňování ornice pro potřeby uskladnění materiálu z ražby Královopolského tunelu v Brně byly zjištěny archeologické situace, které si vyžádaly provedení záchranného archeologického výzkumu. Postupně byla prozkoumána poměrně rozsáhlá plocha o rozloze 3,7 ha, která poskytla rámcový přehled o podobě naleziště, které se rozkládá na hraně pravobřežní terasy nad nivou řeky Svatky. Odkryty byly objekty kultury s moravskou malovanou keramikou, část kostrového pohřebiště únětické kultury, rozsáhlý hliník a jámy středodunajské mohylové kultury, žárový hrob velatické fáze KSPP a sídlištní objekty (chaty, jámy, pece) z doby stěhování národů a mladší doby hradištní. Důležitým zjištěním je skutečnost, že v mladohradištním období existoval v blízkosti prameniště U Primálu řemeslnický komplex objektů výrobního charakteru, který zpracovával železo a produkoval pravděpodobně také vápno. *Obr. 8.*

MOKRÁ (okr. Brno-venkov)

Spálená seč - Mokrá-lom III (P. Kos)

V roce 2009 bylo po rozsáhlých skrývkách navázáno na plochu zkoumanou v r. 2007 pracovníky ÚAM FF MU Brno, kteří prováděli záchranný výzkum sídliště fáze Ic kultury s moravskou malovanou keramikou. Na okrajových plochách skrývky prozkoumán pozůstatek kúlového domu a jedna menší jáma s keramikou a kamenným otloukačem téže kultury.

MOKRÁ (okr. Brno-venkov)

Studénčský žlábek - Mokrá-lom XIV, XVI (P. Kos)

V lomu Mokrá (jv. okraj Moravského krasu) probíhají záchranné výzkumy v jeho těžebním a dobývacím prostoru již od r. 1997. V roce 2009 byla prozkoumána dvě naleziště ve Studénčném žlábků, v zalesněné části mezi prostředním a západním lomem.

Na nalezišti Mokrá-lom XIV bylo navázáno na plochu prozkoumanou v r. 2008, kde byla nalezena zemnice ze závěru 15. století. V okolí zemnice byla následně odkryta superpozice

dvou vápenických pecí jámového typu, které se nálezy nepodařilo datovat. Dokumentované stratigrafické situace naznačily souvislost starší pece se zemnicí, před kterou byly dodatečně zjištěny pozůstatky kúlových konstrukcí datovaných opět do pozdního středověku.

Ve stejné trati byly zahájen výzkum dalšího podobného vápenického komplexu Mokrá-lom XVI. Plošné sondy pomohly lokalizovat objekty v okolí vlastních pozůstatků jámových pecí. Postupně byly odkryty kúlové jámy a žlaby minimálně dvou nadzemních staveb, z nichž pouze jedna mohla být datována keramikou do závěrečného období středověku. *Obr. 9.*

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (okr. Olomouc)

***Intravilán obce - kanalizace, 2. etapa* (M. Šmíd)**

Dokončení výzkumu z roku 2008 (viz *Výroční zpráva 2008*). Výsledky archeologického dohledu lze hodnotit ve dvou úrovních. Tu první tvoří nálezy z poloh, kde bylo pravěké osídlení registrováno již v minulosti. K nejznámějším patří poloha Valník. Vedle objektu s vypíchanou keramikou zde byly během našich dohledů zjištěny zbytky několika žárových hrobů kultury lužické. Z pohledu rozsahu někdejšího pohřebiště z období lužických popelnicových polí v místní části Biskupství jsou důležité dva hroby, vyzvednuté před domem ing. Stejskala. Několik objektů platěnické kultury bylo porušeno v komunikaci vedoucí z Biskupství k vepřínu ZD.

Z pohledu osídlení mikroregionu jsou však důležitější nálezy z míst, ze kterých jsme dosud pravěké památky postrádali. Na návrší s barokním zámekem a zříceninou středověkého hradu jsme zachytili stopy osídlení kultury s moravskou malovanou keramikou a dále k JZ hrob kultury se šňůrovou keramikou. Jsou prvními nálezy svého druhu z tohoto návrší. K poznání opevnění středověkého hradu přispěl náš výzkum identifikací předpokládaného druhého příkopu. 10 m široký příkop byl vyplněn novověkou stavební sutí se stopami požáru, kterou keramika datuje do konce 18. století. Několik objektů z doby lužických popelnicových polí bylo porušeno v trase kanalizace na Lesní ulici.

V rámci archeologického výzkumu se podařilo získat i další důležité informace o nálezech se stavbou přímo nesouvisejících. Patří k nim dva slovanské hrnce, nalezené při rekonstrukci schodiště v č.p. 334. Nádoby tvořily zřejmě výbavu velkomoravského hrobu.

NÁMĚŠŤ NA HANÉ (okr. Olomouc)

***Lesní ul. - stavba RD, parc. č. 539/15* (M. Šmíd)**

Na ploše stavby bylo zjištěno 5 objektů pokročilejší fáze platěnické kultury z období lužických popelnicových polí. Na základě materiálu z povrchového sběru lze do budoucna očekávat objekty i jiných kultur, to znamená MMK, KNP a pravděpodobně i dalších.

NAPAJEDLA (okr. Zlín)

***MPZ - revitalizace veřejných ploch a komunikací* (I. Čižmář)**

Průzkum souvrství v sondách vzniklých různými výkopy nepřinesl sice výsledky, kterými by se dala osvětlit některá z mnohých otázek týkajících se napajedelské historie, nicméně byl získán soubor rozmanitých nálezů a prozkoumány situace, díky kterým je k dispozici vzorek urbanistického vývoje města od vrcholně středověkého období až po současnost.

NAPAJEDLA (okr. Zlín)

***Otrokovická ul. - areál Gienger* (I. Čižmář)**

Při sledování zemních prací nebyly zjištěny žádné archeologické objekty. Poblíž jihozápadního okraje skryté plochy bylo nalezeno pouze několik fragmentů keramiky z doby laténské a při povrchovém sběru na vedlejším poli zlomek korálku z modrého skla ze stejného období.

OLŠANY U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)

***Za farou - výstavba ZTV pro 36 RD* (P. Fojtík)**

Na skryté ploše byly zjištěny dva archeologické objekty. V prvním případě se jednalo o lehce zahloubenou chatu obdélného půdorysu s vnitřní kúlovou konstrukcí doloženou pěticí výrazných kúlových jam. Uvnitř objektu byla zachycena skrumáž kamenů; tyto bývají zpravidla spojeny s destrukcí otopného zařízení. Zde se však jednalo o spíše nahodilé uskupení na středové ose chaty, která též postrádala pravidelně se vyskytující ušlapanou hlíněnou podlahu dokládající její užívání. Celá terénní situace nás vede k závěru, že se zřejmě jedná o nově zbudované obydlí, jež však nebylo zcela dokončeno a využito, čemuž by nasvědčovala i úplná absence archeologického materiálu v jeho zásypu. Na základě známých analogií lze tento objekt s jistou dávkou opatrnosti přiřknout slovanskému etniku a datovat jej do rozmezí od 2. poloviny 6. až 9. století. Druhým objektem byla větší vakovitá zásobní jáma, z jejíž výplně byl získán pouze osteologický materiál a můžeme ji časově určit jen jako obecně pravěkou. *Obr. 10.*

ORLOVICE (okr. Vyškov)

***Lysá hora, Na kopci - zemník, III. etapa* (B. Mikulková)**

Pokračování výzkumu z r. 2008 (viz *Výroční zpráva 2008*). V roce 2009 jsme odkryli 32 platěnických žárových hrobů. Některé byly pouze prosté jamky s nasýpanou kremací, další měly kremaci vloženu do nádoby (v několika případech dnem vzhůru). Několik hrobů mělo větší oválnou hrobovou jámu, která obsahovala několik kusů keramických nádob a další drobné kovové předměty. Na rozdíl od předcházejícího roku jsme v letošní sezoně odkryli i 5 větších komorových hrobů s vnitřní dřevěnou konstrukcí, z nichž 3 byly žárové (hrob se žlábkem, hrob s bronzovou jehlicí a jeden zcela vykradený) a 2 kostrové; všechny kromě jednoho byly již v pravěku vyloupeny. Vykrádací šachty byly vedeny středem hrobů. V jednom případě šachta minula několik nádob a nádobu s kremací, která navíc obsahovala i množství drobných kovových předmětů (náramky, závěsky, bronzová jehlice). Jediným nepoškozeným hrobem byl komorový hrob obklopený kruhovým žlábkem. Obsahoval minimálně 26 nádob, 3 keramická zoomorfní chraстítka, další drobné předměty z bronzu, železa a kostí. V superpozici s jedním halštatským komorovým hrobem byl kostrový hrob z pozdní doby kamenné. Další mladší silně poškozené kostrové hroby byly pouze mělce zahloubené do podloží a neobsahovaly žádné milodary, jejich datování je nejasné. Zemřelí v nich byli uloženi v přímé poloze na zádech s hlavou k severu. Kromě hrobů byly na ploše výzkumu prozkoumány i 4 sídlištní jámy z mladší doby kamenné, patřící kultuře s moravskou malovanou keramikou. *Obr. 11.*

OSTROV U MACOCHY (okr. Blansko)

***Jeskyně č. 575 („Feryho tajná“) - průzkum* (MSK, P. Fojtík)**

V průběhu průzkumných prací členů Moravského speleologického klubu došlo k objevu „pravěké“ keramické nádoby, jež byla předána k posouzení pracovníkům prostějovské pobočky ÚAPP Brno a bylo též dohodnuto archeologické monitorování dalších prací na lokalitě. Nalezená keramická nádoba dokládá prozatím blíže nespecifikovatelné lidské aktivity v jeskyni, a to někdy ve starolužickém úseku komplexu lužických popelnicových polí. Získaný nálezy tak výrazně doplňuje naše dosavadní poznatky o postpaleolitickém „osídlení“ jeskyní Moravského krasu, a to v období, které zde dosud bylo registrováno spíše jen sporadicky.

PLUMLOV (okr. Prostějov)

***U boží muky - ZTV pro RD* (P. Fojtík)**

Během budování stoky dešťové kanalizace byl zachycen sídlištní objekt platěnické kultury. Výplň jámy poskytla nejen soubor běžné užitkové keramiky, ale i obdélnou kostěnou destičku zdobenou šesticí soustředných kroužků. Vedle nálezů zachráněných A. Gottwaldem v hliníku tzv. knížecí cihelny se jedná o další doklad osídlení platěnické kultury na území dnešní obce.
Obr. 12.

PLUMLOV (okr. Prostějov)

***Zámecká ul. - hloubková kanalizace, II. etapa* (P. Fojtík)**

Trasa výkopu vedla středem stávající komunikace v ul. Zámecká, jež směřuje od centra k zámeckému areálu a bývalému hradnímu návrší. Ta podle očekávání protkla průběh vnějšího hradního příkopu, který však vyplňovaly pouze sutě odpovídající planýrkám v nadloží. Jeho identifikaci umožnilo především zahloubení do zvětralin kulmských břidlic, v nichž se zřetelně rýsoval jeho profil.

PODOLÍ (okr. Brno-venkov)

***Příčný - lékárenský velkoobchod GEHE* (D. Parma)**

Na poměrně rozsáhlé ploše byly odkryty pouze dva pravěké zahloubené objekty. Je možné, že náleží k sídlišti ze starší doby bronzové, odkrytému v předchozích letech v plochách přiléhajícím ke staveništi z východu. Zdá se, že plochy zkoumané v letech 2006 a 2009 tvoří jeho západní okraj, přičemž jeho jádro se patrně nachází v místech starší zástavby, případně i jižně od silnice I/50.

POLEŠOVICE (okr. Uherské Hradiště)

***Nivy - pískovna* (M. Lečbých)**

Podobně jako v minulých letech byl i v roce 2009 proveden záchranný výzkum probíhající v závislosti na postupu těžebních prací v polešovické pískovně. Během podzimních čtyř týdnů bylo prozkoumáno celkem 121 zahloubených objektů, většinou běžných kúlových jamek či větších kruhových sídlištních objektů, nebo obvyklých zásobních jam. Převážná většina těchto objektů je keramikou řazena do slezkoplatěnického období kultury lužických popelnicových polí. Z jiných výraznějších nálezů je třeba jmenovat nález chaty z doby laténské s běžnou konstrukcí v podobě dvou kúlových jamek v kratších stěnách. K dalším zajímavým objevům patří zatím pouze několik objektů, které ze začínají překvapivě objevovat v nejvzdálenější části momentálně vytyčené těžební plochy, a které pravděpodobně náleží nejstarší fázi LnK a jde tedy o nejstarší známý doklad osídlení této polykulturní lokality.

PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

***Vodní ul. - Dům zdraví* (M. Šmíd)**

Stavbou dotčené místo se nachází za hranicemi středověkého jádra města v blízkosti vodoteče, dnes pod komunikací tekoucí mlýnské strouhy. Tyto dvě skutečnosti určovaly charakter někdejšího osídlení. Vedle pozůstatků časně novověké zástavby byla prozkoumána jímka z konce 16., eventuálně počátku 17. století, blíže nedatovaná kamenná studna a také zbytky středověkého žlabu, pozůstatku dřevěné stavby nebo hrazení. *Obr. 13.*

PROSTĚJOV-KRASICE (okr. Prostějov)

***Foerstrova ul. - stavba bytového domu* (P. Fojtík)**

Celkem bylo prozkoumáno 8 sídlištních objektů, z nichž 7 náleží platěnické kultuře starší doby železné a jeden pak době laténské. Zvláštní pozornost si zaslouží především halštatský objekt, který můžeme označit za zásobní jámu - silo a jeho objem stanovit na cca 10 m³. Jeho výplň poskytla, vedle početné kolekce platěnické kultury, též torzo hliněné přenosné pícky či

„ochrany ohně“ či vykuřovadla - tedy poněkud zvláštního předmětu, který se v kontextu halštatských sídlišť objevuje spíše ojediněle.

PŘEDKLÁŠTEŘÍ (okr. Brno-venkov)

Komenského ul. - stavba silnice a mostu přes Svratku (M. Přichystal)

Ve výkopu pro nové inženýrské sítě zjištěny tři blíže nedatovatelné kamenné zdi.

RAJHRAD (okr. Brno-venkov)

Benediktinský klášter - úprava ploch nádvoří (D. Parma)

Archeologický výzkum při stavebních úpravách kláštera probíhá již od roku 2007 (viz *Výroční zpráva 2007 a 2008*). V roce 2009 byla dokumentována další zdiva v areálu kláštera.

RAJHRADICE (okr. Brno-venkov)

U Sýpký - IS pro RD (D. Parma)

V průběhu výstavby inženýrských sítí pro novou obytnou zástavbu byl prokopán jeden nepravidelný objekt kultury s lineární keramikou a dva objekty datovatelné rámcově do starší doby bronzové. Zkoumány byly především situace raně středověkého stáří. Jižní část lokality je překryta kulturní vrstvou a byla zkoumána několika ručně snižovanými sondami. Opakovaně byl přitom zachycen výrazný objekt 505 o hloubce cca 2 m od povrchu před skryvkou a šířce 2 m na úrovni podloží, který je nejspíše možné interpretovat jako příkop. Výkop prokazatelně prošel starší vrstvou s raně středověkými nálezy a porušil menší pyrotechnické zařízení vyplněné prakticky kompletně železářskou struskou. Vzhledem k jeho průběhu kolmo na skrytou trasu komunikace byl zachycen jen velmi krátký úsek a další průběh příkopu je tak nejasný. V řezech bylo dále dokumentováno několik zahloubených objektů s nepočetným materiálem, datovatelným nejspíše do středohradištního období - ve dvou případech jde o zásobní jámy lahvovitého profilu, v jednom o zahloubenou chatu s otopným zařízením s kamennou konstrukcí. Lokalita je situována přibližně pouze 500 m jihovýchodně od menší z obou nekropolí zkoumaných v 50. letech v poloze „Stráně“ a je pravděpodobné, že s ní může přímo souviset. *Obr. 14.*

ROUSÍNOV-ROUSÍNOVEC (okr. Vyškov)

Přední Lány - centrum MAN (B. Mikulková)

Během výzkumu bylo na ploše odkryto 22 eneolitických sídlištních objektů. Všechny byly součástí osady kultury nálevkovitých pohárů. Většinu zahloubených objektů tvořily vakovité zásobnice a větší patrně stavební jámy. V jamách bylo nalezeno velké množství keramiky - někdy i kompletní tvary, kamenné nástroje a zvířecí kosti. V jednom případě jsme prozkoumali žárový hrob, dosud časově neurčený, s množstvím keramiky uloženém na dně hrobové jámy. *Obr. 15.*

SAZOVICE (okr. Zlín)

Střed obce, parc. č. 49 - stavba RD (I. Čižmář)

Přepálený objekt nalezený při stavbě nelze přesněji datovat. Dům, který byl zdemolován a se kterým přepálený objekt souvisí, mohl být vybudován v 19. století, možná i dříve. Je možné, že objekt je pozůstatkem otopného zařízení (hliněné pece) bývalého domu.

SLAVIČÍN (okr. Zlín)

Farní úřad - rekonstrukce (I. Čižmář)

Při rekonstrukci budovy farního úřadu bylo ve výkopech nalezeno několik zlomků keramiky, z nichž lze některé zařadit rámcově do 15. století.

SLAVKOV U BRNA (okr. Vyškov)

Zámek - komunikace a parkoviště (B. Mikulková)

Během celkových úprav nádvoří zámku došlo k porušení několika archeologických situací. Nejprve byla ve výkopu pro svod povrchových vod odkryta torza lidských koster pocházejících patrně z hromadného hrobu, jehož část byla vykopána během archeologického výzkumu v roce 1996. Tento hrob je datován do 14. století, ale nelze jej přiřadit k žádné konkrétní události. Ve výkopu byly zjištěny i požárové vrstvy, které však nebylo možné jednoznačně datovat. Objevily se i zbytky jílu, který byl použit v 18. století k hydroizolaci starších gotických sklepů. Zajímavým zjištěním bylo odhalení existence dosud neznámé stavby ve východní části nádvoří (v místech, kde se obloukovitě rozevívá jižní a severní křídlo zámku). Podle stanoviska NPÚ nebyla o této stavbě dosud žádná zmínka. Jednalo se o cihlové základy trojprostorové budovy. Oproti původnímu předpokladu, že stavba nebyla dosud nikdy odkryta, se ukázalo, že k jejímu odhalení došlo v druhé polovině 20. století minimálně jednou. Důkazem toho jsou novodobé cihly, kterými bylo původní barokní zdivo opravováno a použití novodobých omítek. Otázkou zůstává původní účel této stavby. Mohlo se jednat o původní vjezd do zámeckého areálu, nebo pravděpodobněji o základy čtvrtého, později nerealizovaného křídla zámku (původní projekt Domenica Martinelliho počítal se čtyřmi křídly). *Obr. 16.*

SYROVICE (okr. Brno-venkov)

Rajhradská - stavba fotovoltaické elektrárny (D. Parma)

V průběhu stavby bylo v liniových výkopech dokumentováno 5 objektů zahloubených do sprašového podloží. Archeologické nálezy nebo stopy antropogenní činnosti zde nebyly zjištěny. V případě menšího objektu je přesto velmi pravděpodobné, že se jedná o doklad starší lidské aktivity. Problematictější je situace v případě čtyř rozsáhlých objektů o zachycených délkách od 9 po 62 m. Zde by mohlo jít i o přirozené terénní deprese, postupně nivelizované zemědělskou činností - doklad, že původní terén zde byl dříve členitější. Nelze ovšem vyloučit ani možnost, že jde o rozsáhlé archeologické objekty - v úvahu přicházejí hliníky nebo i větší liniové výkopy neznámého stáří. V případě příznivých podmínek by bylo možné získat další informace pomocí letecké prospekce.

ŠLAPANICE (okr. Brno-venkov)

Brněnská pole - výstavba bytových domů (M. Geisler)

Stavba komplexu bytových domů byla zahájena v roce 2008 stavbou příjezdové komunikace, páteřní sítě komunikací, inženýrských sítí a stavbou bytových domů SO 101 až 105. Rozsáhlé staveniště se nalézá při západním okraji intravilánu obce, mezi silnicí č. 15286 směr Brno-Slatina a železniční tratí. V průběhu archeologického dozoru nad touto stavbou byly zjištěny archeologické objekty pouze na příjezdové komunikaci. Jednalo se o hrob KŠK a sídlištní objekty ÚK (viz *Výroční zpráva 2008*).

V r. 2009 byl proveden plošný odkryv ornice pro SO 113 až 114. Na této ploše 60 x 40 m se našel hrob kultury se šňůrovou keramikou. Kromě pěti až šesti kusů keramických nádob byla součástí výbavy i čepel měděného nože. Z lidského skeletu se dochovaly pouze silně dislokované dlouhé kosti dolních končetin. Pozoruhodné byly výrazné oválné zahloubeniny v rozích hrobové jámy, související patrně s vnitřní úpravou hrobové jámy. Pro účely předstihového archeologického výzkumu byla skryta ještě další obdobně velká plocha, na níž se nacházely další dvě hrobové jámy. V jedné z nich se dochovaly pouze ojedinělé drobné zlomky keramiky, ve druhé se střepy několika keramických nádob koncentrovaly v JZ rohu a podél J stěny. Výsledky výzkumů z těchto dvou sezon naznačují, že v trati „Brněnská pole“ se může vyskytovat větší počet hrobů KŠK, jsou však rozptýlené, vzdálenosti mezi dosud zjištěnými se pohybují v řádech desítek až stovek metrů.

Podstatnou část skryté plochy však vyplňovalo kostrové pohřebiště datované do 9. až 10. století. Z 32 odkrytých hrobů bylo 10 až 13 uspořádáno v řadě s pravidelnými rozestupy, ostatní vytvářely buď nepravidelné skupinky, nebo byly rozptýleny. Ve všech hrobech byly pohřbení uloženi v natažené poloze na zádech, jejich orientace se pohybovala mezi SSZ-JJV po JZ-JV. Dvojhrob se vyskytl pouze jediný, uložen v něm byl dospělý jedinec a dítě do pěti let. Neobvykle pestrá byla škála vnitřních úprav hrobových jam, prosté jámy zcela bez jakýchkoliv zjistitelných vnitřních úprav byly spíše výjimkou. Převažovaly jámy se stupni podél stěn obloženými, případně i překrytými dřevěnými deskami, se čtyřmi až šesti kúlovými jamkami a hroby s výklenky v delší stěně. Ve dvou hrobech bylo tělo uloženo v rakvi z desek spojovaných železným kováním. V areálu pohřebiště byly nalezeny i dvě samostatně uložené kostry koní. Pouze u jedné se však dá na základě stratigrafické situace oprávněně předpokládat, že s pohřebištěm časově souvisí. Představě běžného venkovského pohřebiště se vymyká počet hrobů vybavených militárii (20 %) v mužských a šperku veligradského typu (18 %) v ženských hrobech. V H 10 a H 29 tak byl podél levého boku nebožtíka položen meč typu X, v prvním případě navíc i válečná sekera, v obou pak na patách ostruhy s ploténkami. Ostruhy stejného typu měli i muži vyzbrojení pouze sekerou respektive nožem. V garniturách stříbrných náušnic se vyskytovaly typy hrozníčkové, bubínkové i lunicové, na některých se dochovaly i stopy zlacení. V hrobové výbavě se poměrně často vyskytovaly nože, keramické nádoby, železná kování vědra, dále ocílky s křesacími kamínky. K projevům pohřebního ritu patřily i nálezy ptačích koster či skořápky vajíček. Záchranný výzkum byl komplikován vysokou hladinou spodní vody, která začínala již v hloubce mezi 0,8 až 1,0 m a při preparaci a dokumentaci nálezových celků musela být pravidelně odčerpávána. *Obr. 17.*

TASOV (okr. Žďár nad Sázavou)

***Exteriér fary - zjišťovací výzkum* (J. Unger)**

Výzkumem navazujícím na výsledky z let 2007 a 2008 byl na severní straně upřesněn přechod mezi lodí a kněžištěm kostela. Severovýchodní roh kostelní lodi, vymezený základovým zdivem, byl při budování nadzemního zdiva posunut o 0,5 m východním směrem. Takto se podařilo stanovit původní polohu sv. rohu kostela. Tato situace je teprve překryta současným severním zdivem fary. Ke zdivu kněžiště kostela byla na severní straně přistavěna sakristie doložená zdivem, které porušilo jeden hrob. Půdorys sakristie se nepodařilo blíže stanovit. Na západní straně se podařilo zjistit část základového zdiva lodi rotundy, která je starší než kostel stávající v místech fary. Základové zdivo rotundy o vnitřním průměru 5 m zasahuje polovinou lodi a kněžištěm pod stojící budovu fary. Na severní straně byly zjištěny části čtyř hrobů jedinců pohřbených u rotundy a porušených zdivem kostela. Vzhledem k tomu, že dva hroby ležely v superpozici, nelze počítat s příliš krátkou dobou pohřbívání u rotundy. Hroby, z nichž některé překrýly zbytky zdiva rotundy, souvisí s pohřbíváním kolem mladšího kostela. Ojedinelý zlomek tuhové keramiky zdobené radélkem souvisí s existencí rotundy v první polovině 13. století a brakteát nalezený na severní straně kostela s kostelem v druhé polovině 13. století.

TRBOUŠANY (okr. Brno-venkov)

***Č.p. 62 - stavba septiku* (M. Přichystal)**

Při hloubení jámy pro septik byl částečně zdokumentován archeologický objekt, na jehož dně byla patrně v anatomické pozici s orientací přibližně SV-JZ uložena kostra nedospělého muže. Vzhledem ke skutečnosti, že výplň objektu neposkytla žádný datovatelný materiál, je možné jen na základě zbytků zelené patiny na klíční kosti a dřívějšího náhodného objevu kostrového hrobu únětické kultury při stavbě nedalekého domu č.p. 72 hypoteticky uvažovat o příslušnosti tohoto celku do starší doby bronzové.

ÚNANOV (okr. Znojmo)

***Polodíly - rozšíření skládky* (D. Humpola)**

V mírném svahu byla zjištěna sídlištní jáma, datovaná rámcově do období pravěku.

URČICE (okr. Prostějov)

***Č.p. 109 - rekonstrukce sklepa* (P. Fojtík)**

Nejstarší nálezy pocházejí z výplně hliníku, datovaného do mladšího úseku kultury s lineární keramikou. Několik ojedinělých zlomků nádob náleží období kultury lužických popelnicových polí. Polozemnice ze střední doby laténské poskytla bohatý soubor užitkové keramiky a fragment náramku z modrého skla s bílými nálepy. Zajímavým objektem je pozůstatek podzemní chodby či skrýše, tzv. lochu, z jehož zánikového horizontu pochází drobná kolekce keramiky pozdně hradištního období a především postříbřená esovitá záušnice. Bližší dobu vzniku a fungování tohoto lochu nelze přesně stanovit; v okolí nalezená keramika 12. až 14. století však jasně dokládá aktivity, které zcela jistě souvisejí s osadou Určice (Ursicz), prvně v písemných pramenech zmiňovanou již k roku 1288.

VELATICE (okr. Brno-venkov)

***Padělky a Velatický široký - přeložka VTL plynovodu* (P. Kos)**

Výkopová rýha v oblasti nové domovní zástavby u Velatic prořala hrazenou neolitickou osadu, která byla zkoumána v r. 2006 během výstavby obslužné komunikace. Porušen byl příkop s plochým dnem a další objekty kultur s LnK a středodunajské mohylové kultury. Velký význam lze přičíst nálezu několika zlomků plasticky zdobených keramických stavebních článků, které mohou představovat fragmenty ostění nadzemních domů, nebo části otopných zařízení - pícek či krbů střední doby bronzové.

VELKÉ NĚMČICE (okr. Břeclav)

***Kostel sv. Václava a Víta - odvodnění zdiva* (P. Kos)**

Při hloubení odvodňovacího tahu ve směru od presbytáře k asfaltové komunikaci na návsi byly rýhou protnuty terénní navážky a obvodové cihlové zdivo bývalého novověkého sklepa, aniž by bylo dosaženo geologického podloží. Z výkopů za obvodovou zdí kostela pochází velké množství sekundárně uložených lidských kosterních ostatků, které by mohly souviset s bývalým hřbitovem. Při odkryvu základového zdiva presbytáře byl objeven kameny zatarasený „větrací“ otvor vedoucí do krypty.

VINIČNÉ ŠUMICE (okr. Brno-venkov)

***Intravilán obce - kanalizace* (D. Parma)**

V průběhu rekonstrukce kanalizace v letech 2008-2009 byly ve dvou polohách dokumentovány pozůstatky pravěkého osídlení. Nepočetný soubor nálezů z polohy 1 je možné pouze rámcově datovat jako pravěký, jeden ze zlomků keramiky z polohy 2 je spolehlivě zařaditelný ke kultuře s lineární keramikou.

VRANOV NAD DYJÍ (okr. Znojmo)

***Kostel Nanebevzetí Panny Marie - odvětrání* (D. Humpola)**

Výkopy pro odvětrávací kanály v interiéru kostela porušily 14 hrobů datovaných rámcově do novověku. Ve dvou případech se na základě movitého inventáře (medailí) podařilo tuto dataci zpřesnit na 18. století. Výkopy byly vedeny podél stěn lodi kostela, u stěn a napříč presbytářem. V prostoru presbytáře bylo zdokumentováno deset hrobů. Na nejčestnějším místě, uprostřed presbytáře, byly uloženy ostatky duchovního. Ten byl také nejbohatším odkrytým hrobem obsahujícím i zbytky kněžského roucha. Zbylí pohřbení byli laici. Při

severní stěně lodi se nacházela do skalnatého podloží vysekaná jáma, v níž byly uloženy části staré kamenné podlahy a omítnuté architektonické články. Další architektonické články nesoucí polychromní malbu byly zazděny v základech druhého pilastru přizděného k severní stěně kostela.

VYSOKÉ POLE (okr. Zlín)

***Klášt'ov - archeologický průzkum* (I. Čižmář)**

Preventivní archeologický průzkum hradiska Klášt'ov byl proveden metodou sběrů pomocí detektoru kovů jak v areálu hradiska, tak i na svazích pod opevněním. Cílem průzkumu bylo vyzvednutí co největšího počtu kovových předmětů na kritických plochách ohrožených hledači pokladů. Podařilo se vyzvednout a geodeticky zaměřit přes 200 železných předmětů ze středohradištního období. Inventář nálezů zahrnuje např. nože, srpy, radlice či krojidla, klíče, kování z vědra, výhňové lopatky, překvapil také nález 90 cm dlouhé obouruční pily a kosy. Militaria byla zastoupena především několika ostruhami s ploténkami a sekerami (bradatice), bylo nalezeno i několik šipek. Za pozornost stojí nález olověného ingotu. Byly vyzvednuty také předměty starší, a to ze slezskoplatěnické fáze kultury lužických popelnicových polí. Kromě několika zlomků misek slezského typu byl odkryt také bronzový depot čítající 15 náramků s rytou výzdobou. Ojedinelý byl nález menšího bronzového srpku a bronzová sekerka s tulejí a ouškem. Jedná se o vůbec první bronzové předměty známé z této lokality. *Obr. 18.*

ZAHNAŠOVICE (okr. Kroměříž)

***Komunikace „jih“ - SPZ Holešov* (M. Šmíd)**

Byly zjištěny první archeologické nálezy z tohoto místa; intenzita osídlení však není nikterak velká. Charakter odkrytých objektů nasvědčuje tomu, že se jednalo o izolovanou nadzemní stavbu, pravděpodobně obytnou. Nelze ani vyloučit, že skrývka nadložní vrstvy v trase komunikace zachytila pouze okraj většího sídliště platěnické kultury, které bylo situováno blíže toku Mojeny, tedy více k jihu.

ZLÍN (okr. Zlín)

***Tř. Tomáše Bati - novostavba Avenity Wellness* (I. Čižmář)**

Na stavbě byla zachycena část zahloubeného objektu bez nálezů. Pravděpodobně se jedná o část sídliště z pravěkého období a v dané lokalitě lze předpokládat přítomnost dalších podobných objektů.

ZLÍN-ŠTÍPA (okr. Zlín)

***Kostel Narození Panny Marie - odvlhčení* (I. Čižmář)**

Během výkopových prací okolo farního kostela ve Štípě byly u severní části kostela odkryty, začištěny a zdokumentovány 4 kamenné zdi, které tvoří základy nedokončené stavby severní části kláštera přiléhající ke stávajícímu kostelu. Stavba kláštera byla započata v roce 1616 a přerušena roku 1620, poté byla rozebrána a dochovaly se pouze základové zdi, které se projevovaly ještě v minulém století tím, že v místě základů byla tráva nižší, nežli všude jinde. Pozůstatky zdí byly zjištěny také u severozápadního rohu a jižní stěny kostela a dále ve výkopu vedeném klášterním průjezdem.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

***Horní nám. - rekonstrukce* (M. Lečbých)**

Od poloviny listopadu 2008 byl v souvislosti s rekonstrukcí povrchů a inženýrských sítí v prostoru Horního a Václavského náměstí a okolních ulic zahájen doposud nejrozsáhlejší záchranný archeologický výzkum v samotném centru historického jádra města prohlášeného

Městskou památkovou rezervací (viz *Výroční zpráva 2008*). Tato stavba nazvaná „Regenerace historického jádra města Znojma“ však svým největším objemem prací probíhala zejména v první polovině roku 2009. Při záchranném výzkumu téměř celé plochy Horního náměstí bylo zjištěno několik set zahloubených objektů a bezpočet sídlištních vrstev, včetně 24 hrobů a pohřbů z různých období. Výzkum potvrdil i nejstarší známé osídlení ze staršího eneolitu a zejména doložil i velkou intenzitu sídlištní aglomerace z mladších fází kultury únětické. Ta zde, v předpolí hradní ostrožny, vytváří největší sídelní aglomeraci na jižní a jihozápadní Moravě, dosahující rozlohy přes 4 ha. Sídlíště je reprezentováno především velkými zásobními jámami a v menší míře kúlovými jámami, jakožto dokladu o nadzemních dřevěných konstrukcích domů. K mimořádným nálezům patřily doklady pohřbívání, a to jak v sídlištních objektech, tak i v řádných hrobech. Ty byly vymezeny plochými kameny, které po obvodu nalezených hrobů vytvářely kamenné skříňky. V jednom z hrobů byla nalezena bronzová tzv. cyperská jehlice, v dalším se nacházela těla minimálně tří jedinců.

K překvapením patří nález skupiny žárových hrobů, které prozatím předběžně datujeme do středního a mladšího stupně halštatského období a patří k novým zjištěním v tomto prostoru. Prozkoumány byly dva větší komorové hroby, v jednom případě pohřeb bojovníka s kopím a bohatou keramickou výbavou a několik prostých žárových hrobů v urnách.

Podstatnou část nálezů však tvoří dochovaný sled kulturních vrstev a početné zahloubené objekty z období závěru fungování znojemského údělu, tedy 12. století. Ve zkoumaném prostoru se tehdy rozvíjela sídelní aglomerace v předpolí znojemského hradu, jako centra údělu. Intenzitu osídlení dokládá až 40 cm mohutná kulturní vrstva a především početné zahloubené objekty výrobního charakteru, přičemž mezi nejvýznamnější patří velké pece s kamennými kopulemi a předpečními jámami. Absence kolonizační keramiky z první poloviny 13. století naznačuje, že starší osídlení a zástavby byly v tomto období asanovány, došlo k planýrce a vytýčení vlastních středověkých parcel a v rámci založení města vymezen prostor tohoto náměstí a nově založena východní fronta domů. Nálezy z 12. století reprezentuje doposud největší soubor keramiky a dále osteologický materiál, početné železné a v menší míře i bronzové předměty. K nejdůležitějším nálezům z objektů jistě patří drobné stříbrné denárové ražby, větší měděná mince možné byzantské provenience a bronzový prsten se skleněnou perlou z tmavě modrého skla s bílými očky. Ten patří k doposud nejluxusnějším předmětům tohoto období ze Znojma. V zúžené části náměstí pak byly zjištěny pouze drobné objekty v podobě žlábků a kúlových jamek, které snad mohou dokládat volný prostor tržiště. Důležitým nálezem je i skupina 3 kostrových hrobů v rakvích z tohoto období.

Z nálezů vrcholného středověku a novověku je třeba jmenovat odkrytí kamenných základů kašny a pranýře, jehož část byla následně nalezena v muzejním lapidáriu.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

***Ul. Přemyslovců - rekonstrukce* (M. Lečbych)**

Po odstranění staré dlažby a při snižování terénu bylo cílem záchranného výzkumu zdokumentovat a zejména zachovat a nedovolit zničení nalézáných základů minoritského kláštera. Budova původně minoritského, později františkánského kláštera byla vystavěna v průběhu 13. století. Podařilo se zjistit původní jižní a jihozápadní hranici tohoto klášterního komplexu. Zdokumentována byla vnější obvodová zeď a několik dalších vnitřních budov či místností, včetně zbytků dvou vydlážděných venkovních prostorů. Nečekaný byl nález základů původní hradební zdi znojemského hradu, ke které se později připojovala vnější zeď minoritského kláštera a pravděpodobně zde byla umístěna i věžovitá stavba, jejíž půdorys se z části také objevil. Ve volných prostorech mezi zdmi a po odstranění navážek se v několika místech objevila starší stavbou kláštera neporušená situace se středověkými hroby (12. stol.) a pod nimi také s objekty ze starší doby bronzové. Vzhledem k průběhu stavby a její metodice nebyla u většiny zdí zjištěna základová spára. V prostoru umístění podzemních kontejnerů

před budovou Obchodní akademie byl ručně snižován terén i pod zdokumentovanou dlažbou kláštera. Zde byly rovněž nalezeny středověké hroby a jedna pravěká zásobní jáma. Je tedy velmi pravděpodobné, že některé neporušené starší archeologické situace situované ve větších hloubkách bude možné prozkoumat i při dalších výzkumech v tomto prostoru. *Obr. 19.*

ZNOJMO (okr. Znojmo)

***Václavské nám. - rekonstrukce* (M. Lečbych)**

Záchranný výzkum se soustředil především na dokumentaci dříve neporušených archeologických situací spojených s rozsáhlým pohřebištěm z mladohradištního období. Zejména v severní části Václavského nám. se mezi recentními zásahy podařilo zachytit plošně největší část pohřebiště s několika úrovněmi zahloubení jednotlivých pohřbů a často bylo sledováno i jejich vzájemné narušení způsobené nejspíše důsledkem chybějícího místa na nekropoli. V jižní části náměstí již byly jednotlivé pohřby nacházeny silně narušené a nekompletní. Celkem bylo v terénu rozlišeno 173 pohřbených jedinců. V zásypech hrobových jam se vyskytovaly pouze zlomky mladohradištní keramiky. Většina hrobů byla bez nálezů. Jen v několika z nich se našly běžné předměty osobní výbavy, převážně esovité záušnice. Z dalších nálezů je třeba zmínit několik prstenů, většinou jednoduchých, ale i luxusnější prsten s vložkou z drahého kamene. V jednom hrobě byl náhrdelník z korálek ze žluté skelné pasty a v dalším mince. Na základě těchto nálezů řadíme vrchol pohřbívání na této nekropoli do 12. století.

Zajímavá nálezová situace byla pozorována v severní části náměstí. Ve dvou jámách zde byly nalezeny druhotně přemístěné lidské pozůstatky (150 až 200 jedinců) z výše zmíněného pohřebiště. Může jít o pozůstatky hrobů narušených pozdější výstavbou kostela sv. Petra a Pavla o několik metrů dál jižním směrem, kde byly také částečně dochované základy této sakrální stavby odkryty. Podařilo se přesně lokalizovat a zdokumentovat půdorys lomeného polygonálního presbytáře se třemi opěrnými sloupy a částečné základy západního průčelí kaple sv. Petra a Pavla. Čtvrtý opěrný sloup byl již recentně porušený a identifikovat se dal pouze na základě kamenné destrukce. Ve vnitřní části kněžiště se u severní zdi nacházela cihlová obdélná hrobka s minimálně dvěma pohřby, která byla zčásti narušena v pozdějším období jámou na vápno a druhotně dozděna. Kamenná destrukce v jednom z řezů může naznačovat původní umístění hlavního oltáře.

V části náměstí se dokonce podařilo zdokumentovat i bývalou západní frontu renesančních domů. Dřívější prostor průchodu do ulice Veselé byl mezi těmito domy a západním průčelím kostela široký pouhých 3,5 m.

Po výzkumu všech těchto středověkých a novověkých archeologických situací byla ještě prozkoumána početná skupina jam ze starší doby bronzové s kulturou únětickou a věteřovskou. V několika z nich se vyskytly kostrové pohřby dětí i dospělých jedinců. Za nejstarší doklad osídlení zde můžeme považovat zlomky eneolitické keramiky. *Obr. 20.*

ZNOJMO (okr. Znojmo)

***Veselá 11 - stavební úpravy* (D. Humpola)**

V suterénu objektu se podařilo prozkoumat 9 archeologických vrstev a 4 kamenné struktury. Většina keramických nálezů se řadí do období vrcholného středověku 14. - 15. století. Za nejzajímavější nález lze označit kostěný hrací kámen.

ŽEŠOV (okr. Prostějov)

***Záhumenky, parc. č. 65 - stavba RD* (P. Fojtík)**

V průběhu výstavby RD p. Letochy došlo k narušení několika sídlištních objektů, které dokládají osídlení místa nositeli lužické kultury.

6.2. Evidence a dokumentace archeologických památek

Dlouhodobým záměrem Ústavu archeologické památkové péče Brno je řešení úkolů zabývajících se evidencí a dokumentací archeologických památek. Mezi tyto činnosti patří i letecká prospekce, která je nedílnou součástí činnosti ústavu již od jeho založení. V roce 2009 proběhlo celkem 7 prospekčních letů směřovaných většinou do oblastí na jih a východ od Brna. Kromě fotodokumentace některých hradisek, středů měst (např. Mikulov, Vyškov, Uherské Hradiště) a probíhajících výzkumů (Šlapanice, Pasohlávky, Blažovice, Rajhradice, Rousínov) se podařilo zachytit cca 40 poloh s porostovými příznaky, které ukazují na přítomnost archeologických lokalit. Podařilo se opětovně nasnímkovat zajímavé archeologické situace u Drnholce, půlkruhový příkop u Mušova, římské tábory na katastrech obcí Ivaň, Pohořelice a Přibice či již známé lokality jako Rajhradice, Šanov, Žerotice nebo Brněnské Ivanovice. Zajímavé situace se objevily na polích rozprostírajících se východně od silnice vedoucí na Mikulov na katastrech Nové Vsi a Pasohlávek. Díky příznivým vegetačním podmínkám zde byly jednotlivé archeologické lokality vidět „jako na dlani“. Dříve jen částečně pozorované pohřebiště u Nové Vsi bylo vyfotografováno v celé ploše, také objekt – patrně stavba s křivou konstrukcí a obvodovým žlabem byla zachycena v jasnějších konturách. Kromě několika sídlištních objektů a jednoho menšího pohřebiště byl zachycen také ohrazený objekt s vnitřní kruhovou křivou konstrukcí a několik ohrazených hrobů. Na katastru obce Pasohlávky zase překvapil objev většího a menšího pohřebiště a dvou sídlišť. Hroby ohrazené kruhovým žlabem byly zpozorovány např. na katastrech Pohořelice, Nové Vsi a Horních Věstonic. Další polohy s objekty spíše sídlištního rázu byly zjištěny na katastrech obcí Nosislavi, Hrušovan nad Jevišovkou, Drnholce, Mušova, Pasohlávek, Telnic, Přisnotic, Borkovan, Nové Vsi a Brodu nad Dyjí.

V rámci spolupráce ÚAPP Brno s MZM Brno je od roku 2002 realizována terénní prospekce za pomoci detektoru kovů. V roce 2009 se terénní průzkum zaměřil především na sledování mocenského centra z doby laténské v Němčicích na Prostějovsku a jeho sídelního zázemí, na lokality v prostoru Boskovické brázdy a na areál keltského oppida Staré Hradisko. Jednorázovými akcemi byly získány soubory nálezů také z několika sídlišť na jižní Moravě. Kromě vlastních nálezů a jejich prostřednictvím získaných důležitých informací o sledovaných lokalitách přinesl průzkum i poznatky obecnějšího charakteru, které opakovaně ukazují jednoznačně na nutnost provádění detektorové prospekce archeologickými institucemi. Značný přínos nových nálezů je zřetelný zejména pro dobu laténskou na příkladě nálezu palmetovité zápony z Drnholce, obličejové ataše z Polkovic, jetelovité průvlečky s výzdobou triskelu z Hevlína a dvou zlomků spon dosud neznámého typu ze Starého Hradiska a pro časně slovanské období nálezem zlomku severně Dunaje zcela ojedinělé byzantské zápony z Bedihoště. Pro dobu římskou dokresluje význam detektorových nálezů informace o pozdně římské sponě typu Hrušica z Dyjákovic, prvním nálezem svého druhu na našem území.

V rámci dlouhodobého záměru zpracování archeologické topografie obcí okresu Břeclav, který probíhá již od roku 1985 a jehož výsledky jsou publikovány v časopise Jižní Morava, jsme v roce 2009 zpracovali archeologické lokality a nálezy na katastrálním území obce Přibice. Katastry obcí s archeologickými nálezy v okrese Prostějov, které jsou zveřejňovány v časopise Severní Morava, byly v tomto roce doplněny o katastrální území obce Olšany u Prostějova.

Na základě smlouvy s Národním památkovým ústavem se pracovníci ústavu podílejí na projektu „Státní archeologický seznam České republiky“ (SAS). Jsme regionálními správci části okresu Blansko a od roku 2003 i Znojmo; v těchto okresech zpracováváme území s archeologickými nálezy a průběžně aktualizujeme archeologická data.

6.3. Seznam vypracovaných nálezových zpráv

V roce 2009 bylo vypracováno a odevzdáno do archivu ÚAPP Brno 253 nálezových zpráv a hlášení o celkovém rozsahu 1363 stran a 1195 obrazových příloh.

Seznam nálezových zpráv z pozitivních archeologických akcí:

Obec	okr.	trať - druh akce	rok	autor	NZ č.j.
Bořitov	BK	ul. Trávníky - rekonstrukce silnice II/377	2009	Přichystal	210/09
Branišovice	BO	Na záhumenkách - komunikace a IS pro RD	2008-09	Přichystal	182/09
Bratčice, Sobotovice	BO	kanalizace a ČOV - kanalizace a ČOV	2007-09	Matějčková	112/09
Brno-Černovice	BM	Černovická terasa - NCZ Projekt Brno	2007	Kos	94/09
Brno-Tuřany	BM	Černovická terasa - CTP B 2.2	2007	Kos	93/09
Břeclav-Charv. N. Ves	BV	Úlehle - dobývání ložiska štěrkopísku	2009	Parma	209/09
Březina	BO	intravilán obce - rodinné dvojdomky	2008	Kos	95/09
Diváky	BV	Padělky za humny	2008	Unger	71/09
Holešov	KM	Průmyslová zóna - 2. etapa	2008	Šmíd	34/09
Holešov	KM	Průmyslová zóna - vodovod západ	2008	Šmíd	96/09
Holešov	KM	Průmyslová zóna - přeložka Mojeny I	2009	Šmíd	105/09
Holešov	KM	Průmyslová zóna - přeložka Mojeny II	2009	Šmíd	117/09
Holešov	KM	Průmyslová zóna - komunikace západ	2009	Šmíd	118/09
Horákov	BO	č. p. 91 - rekonstrukce RD	2006	Kos	89/09
Hrušovany u Brna	BV	SV okraj intravilánu - povodňový kanál	2009	Geisler	161/09
Kobylnice	BV	U Splavu - komunikace a IS	2008	Matějčková	19/09
Koryčany	KM	kostel sv. Vavřince - úprava nám. v okolí	2008	Čížmář I.	45/09
Kroměříž-Hradisko	KM	Pod hroby - polní cesta C4	2006	Mikulková	33/09
Kuřim	BO	Knínická 1577 - přístavba Dahlhausen II	2009	Přichystal	196/09
Luděrov	OL	Pod kříby - stavba RD, parc. č. 691/34	2008	Fojtík	115/09
Lysovice	VY	Široká pole - poldr P1	2008-09	Mikulková	239/09
Malhostovice	BO	Šekrama aj. - zpevnění polních cest	2009	Přichystal	128/09
Mokrá-Horákov	BO	intravilán obce - kanalizace	2008-09	Parma	248/09
Moravský Krumlov	ZN	intravilán města - kanalizace	2006-08	Čížmář Z.	227/09
Mořice	PV	areál bývalého JZD - vodovod	2007	Fojtík	114/09
Náměšť na Hané	OL	intravilán obce - kanalizace, 2. etapa	2008-09	Šmíd	66/09
Náměšť na Hané	OL	Lesní ul. - stavba RD, parc. č. 539/15	2009	Šmíd	164/09
Napajedla	ZL	provozně admin. areál Gienger	2009	Čížmář I.	119/09
Napajedla	ZL	MPZ - revitalizace	2009	Čížmář I.	167/09
Olšany u Prostějova	PV	Za farou - ZTV pro 36 RD	2009	Fojtík	242/09
Ostrov u Macochy	BK	Ostrovský žleb - jeskyně č. 575	2009	Fojtík	116/09
Plumlov	PV	U boží muky - ZTV pro RD	2009	Fojtík	163/09
Plumlov	PV	Zámecká ul. - hloubková kanalizace, II. et.	2009	Fojtík	180/09
Podolí	BO	Příčný - stavba GEHE	2009	Parma	159/09
Prostějov-Krasice	PV	Foerstrova ul. - stavba bytového domu	2009	Fojtík	61/09
Rajhrad	BO	klášter - úprava plochy nádvoří	2008	Parma	30/09
Sazovice	ZL	parc. č. 49 - RD O. Vlčka	2009	Čížmář I.	109/09
Sivice	BO	intravilán obce - kanalizace	2008	Parma	32/09
Syrovice	BO	Rajhradská - FTV elektrárna	2009	Parma	152/09
Šlapanice	BO	Brněnská pole - stavba obytného souboru	2008	Geisler	25/09
Tasov	ZR	exteriér fary - stavební úpravy	2009	Unger	217/09
Trboušany	BO	č. p. 62 - výstavba septiku	2009	Přichystal	81/09
Tvarožná	BO	intravilán obce - kanalizace	2008	Parma	31/09
Únanov	ZN	Polodíly - rozšíření skládky	2009	Humpola	229/09
Určice	PV	č. p. 109 - rekonstrukce sklepa	2009	Fojtík	181/09
Velatice	BO	Velatický široký - komunikace pro RD	2006	Kos	90/06
Velatice	BO	Velatický široký - přeložka plynovodu	2007	Kos	91/09

Velatice	BO	Velatický široký - RD, parc. č. 2023/7	2007	Kos	92/09
Velatice	BO	intravilán obce - kanalizace	2008	Parma	151/09
Viničné Šumice	BO	intravilán obce - kanalizace	2008-09	Parma	246/09
Vysoké Pole	ZL	Klášt'ov - hradisko	2006	Kohoutek	165/09
Vysoké Pole	ZL	Klášt'ov - hradisko	2007	Kohoutek	166/09
Vysoké Pole	ZL	Klášt'ov - hradisko	2009	Čížmář I.	226/09
Zahnašovice	KM	Průmyslová zóna - komunikace jih	2009	Šmíd	87/09
Zlín	ZL	tř. Tomáše Bati - stavba Avenity Wellness	2009	Čížmář I.	44/09
Znojmo	ZN	Veselá 11 - stavební úpravy v suterénu	2009	Humpola	228/09
Žďár nad Sázavou	ZR	Klafar - sídliště Klafar II	2006	Geisler	250/09
Žešov	PV	Záhumenky - stavba RD, parc. č. 65	2009	Fojtík	244/09

7. PUBLIKAČNÍ ČINNOST, KONFERENCE, POPULARIZACE

7.1. Publikační činnost

- ČIŽMÁŘ, I. 2009: Hostišová (okr. Zlín). Intravilán obce, č. p. 146, Přehled výzkumů 50, Brno, 388.
- ČIŽMÁŘ, I. 2009: Koryčany (okr. Kroměříž). Náměstí, Přehled výzkumů 50, Brno, 395.
- ČIŽMÁŘ, I. 2009: Tlumačov (okr. Zlín). „Mesla“, Přehled výzkumů 50, Brno, 258.
- ČIŽMÁŘ, I. 2009: Výsledky leteckého snímkování ÚAPP Brno na Moravě za rok 2008, Přehled výzkumů 50, Brno, 462-465.
- ČIŽMÁŘ, I. 2009: Zlín (k. ú. Malenovice). Masarykova ulice, Přehled výzkumů 50, Brno, 259-260.
- ČIŽMÁŘ, M. 2009: Nové hroby z období stěhování národů z Vyškovska, Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 335-357.
- ČIŽMÁŘ, M. - ČIŽMÁŘOVÁ, J. - KEJZLAR M. - KOLNÍKOVÁ, M. 2009: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2008, Přehled výzkumů 50, Brno, 139-152.
- ČIŽMÁŘ, M. - SALAŠ, M. 2009: Nové hradiště v Moravské bráně, Archeologické rozhledy LXI, 63-76.
- ČIŽMÁŘ, Z. - KALA, J. - PŘICHYSTAL, M. 2009: Branišovice (okr. Brno-venkov). „Na záhumencích“, Přehled výzkumů 50, Brno, 281-282, 344.
- FOJTÍK, P. 2009: Archeologie v regionálním tisku. Výběrová bibliografie IV. Prostějovsko, Zprávy ČAS - Supplément 73, Praha.
- FOJTÍK, P. 2009: Luděrov (okr. Olomouc). „Pod kříby“, Přehled výzkumů 50, Brno, 290.
- FOJTÍK, P. 2009: Mořice (okr. Prostějov). „Pololány u studánky“, Přehled výzkumů 50, Brno, 253, 271, 291, 328-329.
- FOJTÍK, P. 2009: Mostkovice (okr. Prostějov). „V loučkách“, Přehled výzkumů 50, 253.
- FOJTÍK, P. 2009: Pravěké a raně historické osídlení katastru obce Olšany u Prostějova, okr. Prostějov, Střední Morava 29, 54-69.
- FOJTÍK, P. 2009: Prostějov (okr. Prostějov). Kostelecká 22, Přehled výzkumů 50, Brno, 426-427.
- FOJTÍK, P. 2009: Prostějov (okr. Prostějov). Mlýnská ulice 16, Přehled výzkumů 50, Brno, 427.

- FOJTÍK, P. 2009: Prostějov (okr. Prostějov). Sídliště Svobody, ulice Sadová, Přehled výzkumů 50, Brno, 315, 427.
- FOJTÍK, P. 2009: Zapomenuté hroby a pohřebiště lužické kultury na Prostějovsku I. Lužické žárové hroby z Čehovic, okr. Prostějov, Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 261-272.
- GEISLER, M. 2009: Hrušovany u Brna (okr. Brno-venkov). „U tří mostů“, Přehled výzkumů 50, Brno, 309, 325.
- GEISLER, M. 2009: Šlapanice (k. ú. Šlapanice u Brna, okr. Brno-venkov). Ul. Brněnská, Přehled výzkumů 50, Brno, 278, 299-300.
- KALA, J. 2009: Antropologické zhodnocení kosterního materiálu z Brankovic, okr. Vyškov, Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 165-168.
- KALA, J. 2009: Hroby z doby stěhování národů z Hoštic a Nezamyslic. Antropologické zhodnocení, Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 371-374.
- KALA, J. 2009: Lidské kosterní pozůstatky z Branišovic (okr. Brno-venkov), Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 183-198.
- KALA, J. - PŘICHYSTAL, M. 2009: Brno (k. ú. Bohunice, okr. Brno-město). Ulice Kamenice, Přehled výzkumů 50, Brno, 264.
- KOS, P. 2009: Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město). „Klíny“, Přehled výzkumů 50, Brno, 245-246.
- KOS, P. 2009: Březina (okr. Blansko). Intravilán obce, Přehled výzkumů 50, Brno, 379.
- KOS, P. 2009: Klobouky (k. ú. Bohumilice, okr. Břeclav). „Stračínky“ - ZSO Bohumělice, Přehled výzkumů 50, Brno, 394.
- KOS, P. 2009: Modřice (okr. Brno-venkov). „Rybníky“, Přehled výzkumů 50, Brno, 252, 269-270, 310-311.
- KOS, P. 2009: Mokrá-Horákov (k. ú. Horákov, okr. Brno-venkov). „Horákovský les“, Přehled výzkumů 50, Brno, 234.
- KOS, P. 2009: Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov). Mokrý-lom XIII, „Nad Studénčným“, Přehled výzkumů 50, Brno, 408.
- KOS, P. 2009: Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov). Mokrý-lom XIV, „Studénčný“, Přehled výzkumů 50, Brno, 408-409.
- KOS, P. 2009: Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov). Mokrý-lom XV, „Mokerský les“, Přehled výzkumů 50, Brno, 409.
- KOS, P. 2009: Velatice (okr. Brno-venkov). „Velatický široký“, Přehled výzkumů 50, Brno, 258.

- KOS, P. - PARMA, D. 2009: Modřice (okr. Brno-venkov). „Rybníky“, Přehled výzkumů 50, Brno, 290-291.
- KOS, P. - PROCHÁZKA, R. 2009: Nové archeologické výzkumy na katastru Modřic, Zpravodaj Modřice 5, 31-33.
- LEČBYCH, M. 2009: Boskovice (okr. Blansko). „Pod Horkou“, Přehled výzkumů 50, Brno, 263.
- LEČBYCH, M. 2009: Černá Hora (okr. Blansko). „Selkov“, Přehled výzkumů 50, Brno, 247, 283.
- LEČBYCH, M. 2009: Dambořice (okr. Hodonín). „Kluče“, Přehled výzkumů 50, Brno, 284.
- LEČBYCH, M. 2009: Polešovice (okr. Uherské Hradiště). „Nivy“, Přehled výzkumů 50, Brno, 295, 312-313.
- LEČBYCH, M. 2009: Sebranice (okr. Blansko). „Nivy“, Přehled výzkumů 50, Brno, 277.
- MATĚJÍČKOVÁ, A. 2009: Archeologické lokality na katastru obce Přibice, okr. Břeclav, Jižní Morava 45, 131-148.
- MATĚJÍČKOVÁ, A. 2009: Lithic Chipped Industry from the Cemetery of the Bell Beaker Culture in Hoštice-Heroltice, Vyškov District, Annex C. In: J. Kopacz - L. Šebela - A. [Přichystal](#): Lithic Chipped Industry of the Bell Beaker Culture in Moravia and its East-Central European Context, Brno-Kraków, 275-298.
- MATĚJÍČKOVÁ, A. 2009: Pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů z Brankovic, okr. Vyškov, Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 153-164.
- MIKULKOVÁ, B. 2009: Orlovice (okr. Vyškov). „Lysá hora“, Přehled výzkumů 50, Brno, 312.
- MIKULKOVÁ, B. 2009: Vyškov (okr. Vyškov). „Nouzka“, Přehled výzkumů 50, Brno, 303-304, 315, 339, 449-450.
- PARMA, D. 2009: Hrušovany u Brna (okr. Brno-venkov). „Zadní díly“, Přehled výzkumů 50, Brno, 247-248.
- PARMA, D. 2009: Podolí (okr. Brno-venkov). „Příčný“, Přehled výzkumů 50, Brno, 294-295.
- PARMA, D. 2009: Rajhrad (okr. Brno-venkov). Klášter, Přehled výzkumů 50, Brno, 430.
- PARMA, D. 2009: Rajhrad (okr. Brno-venkov). „Pod hraničkami“, Přehled výzkumů 50, Brno, 277.
- PARMA, D. 2009: Sivice (okr. Brno-venkov). Intravilán, Přehled výzkumů 50, Brno, 315.

- PARMA, D. 2009: Syrovice (okr. Brno-venkov). „U rybníka“, Přehled výzkumů 50, Brno, 315, 338, 432.
- PARMA, D. 2009: Velatice (okr. Brno-venkov). „Velatický široký“, Přehled výzkumů 50, Brno, 302, 445.
- PARMA, D. 2009: Višňové (okr. Znojmo). Keramický soubor z mladší doby bronzové s problematickou vypovídací schopností, Pravěk NŘ 18/2008, Brno, 273-319.
- PŘICHYSTAL, M. 2009: Brno (k. ú. Bohunice, okr. Brno-město). Ulice Kamenice, Přehled výzkumů 50, Brno, 241-242, 263-264, 344-345.
- PŘICHYSTAL, M. 2009: Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město). Ulice Kšírova, Přehled výzkumů 50, Brno, 282, 307, 318.
- PŘICHYSTAL, M. 2009: Malhostovice (k. ú. Nuzířov, okr. Brno-venkov). „Rybníčky“, Přehled výzkumů 50, Brno, 251-252.
- ŠMÍD, M. 2008: Předběžná zpráva o birituálním pohřebišti LnK v Kralicích na Hané, okr. Prostějov. In: I. Cheben - I. Kuzma (eds.), Otázky neolitu a eneolitu našich krajín - 2007, Nitra, 241-258.
- ŠMÍD, M. 2009: Der Fund von Kupfergegenständen auf dem Burgwall Rmíz bei Laškov, Pravěk NŘ 18/2009, Brno, 139-148.
- ŠMÍD, M. 2009: Drahanovice (okr. Olomouc). „Pod horkou“, Přehled výzkumů 50, Brno, 284.
- ŠMÍD, M. 2009: Holešov (okr. Kroměříž). Bývalé letiště, dnes strategická průmyslová zóna, Přehled výzkumů 50, Brno, 308-309.
- ŠMÍD, M. 2009: Holešov (okr. Kroměříž). Bývalé letiště, poloha „Na větráku“, Přehled výzkumů 50, Brno, 285.
- ŠMÍD, M. 2009: Malé Hradisko (okr. Prostějov). „Baronky“, Přehled výzkumů 50, Brno, 402.
- ŠMÍD, M. 2009: Náměšť na Hané (okr. Olomouc). „K Baběnci“, Přehled výzkumů 50, Brno, 291, 410.
- ŠMÍD, M. 2009: Náměšť na Hané (okr. Olomouc). „Lesní ulice“, Přehled výzkumů 50, Brno, 312.
- ŠMÍD, M. 2009: Němčice nad Hanou (okr. Prostějov). „Padělky v hrušce“, Přehled výzkumů 50, Brno, 410.
- ŠMÍD, M. 2009: Prostějov (okr. Prostějov). Určická a Okružní ulice, Přehled výzkumů 50, Brno, 275.

ŠMÍD, M. 2009: Prostějov (k. ú. Čechovice u Prostějova, okr. Prostějov). „Čechovsko“, Přehled výzkumů 50, Brno, 275-276.

7.2. Konference

V roce 2009 se náš ústav podílel spolu s dalšími institucemi (Diecézní muzeum v Brně, Archaia Brno, Ústav antropologie PřF Masarykovy univerzity, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně a Klub Augusta Sedláčka, pobočka Brno) na uspořádání kolokvia „*Nové archeologické objevy sakrální architektury na jižní Moravě*“ dne 19. května 2009 v přednáškovém sále brněnského biskupství na Petrově. Záměrem pořadatelů bylo seznámit více než 70 účastníků s archeologickými výzkumy, které v minulých letech přinesly řadu nových skutečností upřesňujících náš pohled na tento druh památek. Přednesené referáty budou publikovány v časopisu *Pravěk*, vydávaném naším ústavem.

Pracovníci ústavu se zúčastnili následujících našich i zahraničních konferencí, vesměs s předneseným referátem:

- Konference „*Přehled archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku v roce 2008*“, Muzeum města Brna, 22. - 23. 4. 2009
- 10. mezinárodní konference „*Kelti 2009*“. *Doba laténska v Čechách, na Moravě a na Slovensku*, Stará Lesná, Slovenská republika, 19. - 22. 5. 2009
- Konference „*Ve službách archeologie*“, Moravské zemské muzeum, Brno, 1. 6. 2009
- 28. mezinárodní pracovní setkání „*Otázky neolitu a eneolitu našich zemí*“, Mělník, 28. 9. - 1. 10. 2009
- Konference „*15. Kvartér 2009*“, PřF MU Brno, 26. 11. 2009
- Seminář „*Kalenderberská kultúra a doba halštatská na juhozápadnom Slovensku*“, SNM - Archeologické múzeum v Bratislave, Slovenská republika, 3. 12. 2009

7.3. Popularizační činnost

Jako každý rok poskytoval ústav i v roce 2009 zprávy a rozhovory o záchranných archeologických výzkumech pro denní tisk, rozhlas a televizi.

Ve spolupráci s Muzeem Prostějovska v Prostějově jsme v tomto muzeu ve dnech 12. 3. - 19. 4. 2009 uspořádali výstavu „Za Slovany do záhrobí. Pohřebiště 6. - 12. století na Prostějovsku“. Ta výrazným dílem prezentovala nejen výsledky vlastních terénních výzkumů ÚAPP Brno, ale i jejich odborné zhodnocení a publikační výstupy.

Pro Muzeum města Modřice jsme připravili nálezy z našich výzkumů na výstavu „Nové archeologické nálezy v Modřicích - záchranné výzkumy posledních patnácti let“ (26. září - 13. října 2009), kterou navštívilo zejména mnoho studentů zdejších škol i dalších zájemců o historii Modřic.

V Obecním domě v Bratčicích byla ke Dni rodáků v říjnu 2009 instalována výstavka archeologických nálezů z výzkumu našeho ústavu, která představila bohatou výbavu halštatského velmožského hrobu z Bratčic-Mělčanské.

Vypracovali jsme úvodní stať o archeologických výzkumech doplněnou plánky a četnými fotografiemi do příležitostného tisku, vydaného u příležitosti otevření průmyslové zóny v Holešově.

Na záchranném výzkumu v Blažovicích byl podáván výklad pro exkurze žáků místních škol.

Uspořádali jsme již 14. vánoční pochod po vybraných archeologických památkách střední Moravy, kterého se tentokrát zúčastnil rekordní počet zájemců z řad archeologů i studentů (30).

Na rok 2010 jsme vydali devátý kalendář v řadě tematických obrázkových kalendářů, který seznamuje širokou veřejnost s pravěkými hradisky Boskovické brázdy.